

הלכות פסוקות מן הגאונים מאיסור והיתר על סדר מועד.

הלכות שבת ונר שבת ונר חנוכה.	הלכות עירובי תחומין ועירובי חצרות.
הלכות יום טוב.	הלכות חולו של מועד.
הלכות פסח ודין מצה.	הלכות ר"ה.
הלכות יום הכפורים.	הלכות לולב ואתרוג והדס וערבה.
הלכות סוכה.	הלכות מנחה.
הלכות ספר תורה.	הלכות תענית ותשעה באב.

הלכות שבת ונר שבת ונר חנוכה.

קכג. רב שרירא. (א) וששאלתם בד ישראל דיהב זוזי לגוי בשותפות או מטלטלין כדי למכור אותם ולעשות בהם כחורה ושקל (ב) [ומרא] בהון בשבתא ובהול שרי ליה לישראל למשקל מההוא רוחא דקא סתגר גוי בחול ובשבת או לא. כך חיינא מההוא דאמר רבנן משמא דראשונים דשררו אף אנהנו הכין שמיע לנא מן רבואתא רילנא (ג) דכד הוה הנך זוזי מעיקרא בידא רגוי דעביד בהו כדחוי הוא לבדו ולא שקיל ומרי בהריה דלא אשכחינן בהא מלתא צר איסורא אבל דמיא חובי דאינא הנותא דיריעא בשותפות דיליה אסור ליה לישראל לאשתתופי עם גוי דפתח גוי הנותא ויטיב ועביד מלאכתו וזבין וזמזן ביזמא דשבתא מאי מעמא אמרי אריסותיה קא עביד אבל היכא רגוי נפשיה קא עביד ולא קרי על שום ישראל אע"ג דעיקר מדעם (ד) [דישראל הוא] שרי דהא (ה) שדהו של ישראל כותר להשכירה לגוי ואע"ג דקא עביד בה בשבתא ושמעין מינה דהכי דזוזי לישראל בידא רגוי ועביד גוי כדחוי זבין וזמזן כדנחא ליה ובטול כדנחא ליה ולית ליה לישראל בהדיה עסק דברים ולא צריך ישראל למעבד הוא מדעם שעומד גוי החתין בשבתא ועביד מאי דהוה (ו) [עביד] ליה ישראל שרי ולית על ישראל בהכי איסורא אבל היכא דשותפין אנן וישראל גוי עבדין תרוהון וביזמא דשבתא עביד גוי במקום ישראל ואיתו להשובי הרדי על מעשה שבת (ז) [אסור] דתניא (ע"ז כ"ב). ישראל גויי שקבלו שדה בשותפות לא יאמר לו טול אתה חלקך בשבת ואני נוטל חלקי בהול ואם התנו מעקרא מותר ואם באו להשבון אסור ופירוש ואם באו להשבון ראע"ג דהויא שבת בחלקו של גוי ואתר בשבת בחלקו (ח) של ישראל הכי שרי אם לא יבואו לירי השבון אלא

(א) נהבו הני די ליק סי' ס"ה הניאה הכי נלויה סי' נ"ח ונמי סי' מג בקינור והכתי' איהו בקינור גם נלויה. (ב) כ"ח נהה"ג וכתי' איהו, ומנח".
 (ג) כ"ח ע"ג (ה"ו הנלוים די ליק) ונדפוס "כנר". (ד) קן הוא כניל וכתי'.
 (ה) כתי' וכניל ונדפוס איהו, שדה לישראל. (ו) כתי' וכניל.
 (ז) כ"ח. (ח) כ"ח כניל ונדפוס נפסות "של גוי".

שבת דגוי אם מרובה ואם מועט כל דהוי ומקבל גוי על נפשיה דאי לא אתי ליה בשבתא אלא דבר מועט לא מחשב אבל אם באו להשבין בין דאמר ליה את שקלת בהר בשבתא טאה וזוי ואנא שקלית בשבתא תשעים זוזי כלא לי וכל שכן אי ישראל תבע בהדין אסור.

קכד. ר' הילאי. (ב) וששאלתם מהו שיעשה ישראל שותפות עם הגוי וכיצד יעשה בשבת אם נשתתף עמו ואסר לו טול אתה של שבת ואני של חול. מערב שבת סני ליה באסורה בעלמא או לא, כך ראינו שצריך ישראל להתנות עם הגוי מהתלת השותפות שיטול הגוי של שבת ויטול ישראל של חול ואם לא התנו סתתלה בכך אסור ואם באו להשבין נמי לאהר שהתנו אסור הלבך סתם שותפות של גוי אסורה מפני שבת אבל אם (ג) התנו מעיקרא מותר בענין הזה שיטול גוי של שבת ויטול ישראל של חול ואם מתשבין זה עם זה בין שבת לשבת לשבר של חול בין רב למעט אסור וכן הלכה. (ג) וששאלתם מהו ליהן כרם לגוי סתם (למנו) (ד) [לומר] בשבת ולהפוך בו וכל שכן במתכין מפני שנקרא על שמו ויש ברבר חילול השם (ה) והמתכין ענוש כרת בירי שמים הילכך אסור לעשות כן.

קכה. רב האי. (ו) ואסור ליה לבר ישראל למסר (ז) היותא לרועה בשבת שמא יוציאנה חוץ לתחום דאמרינן עליו על יוסף הכהן (שבת י"ט.) שלא נמצא כתב ידו ביד גוי מעולם.

קכו. (ח) ר' שרירא. (ט) וששאלתם אם יש לנו גנות ופרדסים ובהם ירדה לבן ובהן ירדה אילן ומהם שיכולין להשקותם כל זמן שהם רוצים ומהם שאין להם חלק להשקות אלא ביום השבת חק ולא יעבור מימי הקרמנים ויש לנו אריסין גנים שלוקחין חומש מן הפירות הם משקין ועושין כל מה שרוצין והיהודי בעליהן לא ידע עמה מאוסה יש ברבר הזה משום איסור להשקות את הזרעים על ידי גוי בשבת או מותר שהגוי האריס הוא משקה. כך ראינו שאם השרות הללו במקום [שישראל] (י) מנעוים אליהם בשבתות ובימים טובים אסור שיהיו

(ב) כהני' בגל' ס"י ס"ז ובג"מ (כהני' הגלויים ד' מנעויה) זינף כהני' ע"כ אורה שלמי ס"י זה. (ג) כ"א בגל' וכדפוס כפעה "א"ש לא כהני'.

(ג) השאלה היכא דנוקן לו הכרס סתם בלי קנולה לעסוק בו כשבת והגוי מופר בו אז אסור משני סתם כמהוכר ונקרא שמו עליו ומכ"ש היכי שמתכין שיטבוד מלכתהו כשבת וכעין כהני' ז' הוצאה בל"ה כ"ס ס"ה. (ד) כ"ג' ו"א כ"י.

(ה) אולי סמירי ליה סמ"ג בל"ה ס"י ע"ה אבר הוצא כ"י סוף ס"י רמ"ד בל"ה.

(ו) הוצא בסוף הכלבו ובאריכות בג"ק (ד' בל"ן) ס"י ל"ב. והוצאה כ"י א"ה ס"י ב"ה וע"י לקח ס"י ק"ה ובגמ"מ (ס"ה) נלוזי מרזח ומערב) ס"י ל"ו.

(ז) כ"ג' ו"א ככלבו וב"י וכדפוס כפעה "מלתא".

(ח) ככלבו הוצאה כהני' על ס"כ ר"י הח"י ובג"ל ס"ה א"ן עליה ע"כ נאון ולפינו כד' כתוב "ר' ריב"א" והלא ס"ל ר"י סדיח וכן הגיה גם הרמ"א הכ"כ.

(ט) ע"כ ככלבו ובאינו לטון בג"ל ס"י ס"ה ובגמ"מ ס"י ל"ד.

(י) כ"א ככלבו ובג"ל וכדפוס ס"ה סוכת, שישראל.

האריסין משקן אותן כי שדה של ישראל נראית שמשקן אותה בשבת ויו"ט
ואם יהוקה היא כותר ואם אפשר לפרוק אליהן מים מבעוד יום אע"פ שהם
בתחום כותר דהא תנו רבנן (שבת י"ח) פותקין מים לגנה ערב שבת עם
השנה ומתמלא והולכת כל השבת כולה אבל לפרת ולשרד אסור.

קכז. ר' יוסף גאון. (ב) וששאלתם מהו שיעשה אדם שותפות עם הגוי
בהנות ויושב אותו גוי בהנות בשבת וימכור ויקנה. הכין הוינא דכי האי גונא
אסור דאתי למחשב השבונות בשבת וקא אביל שבר שבת ואמרי אינשי שקיל
ישראל רוחא בשבתא ואסור. (ג) וכן נמי אסור שיעשה ישראל שותפות עם הגוי
בהרישה ואותו גוי הורש בשבת בבהמות ישראל משום דמפקד ישראל למשבת
בשבת הוא וישירו והטורו ובהמתו וכן נמי אסור לבר ישראל שיהן מעות לגוי
בשותפות על מנת להרישה ויקנה באותו כמון שורים ובהמות ויחרוש בהן בשבת
דכיון דאית ליה לישראל מעות (ב) [בשורים] ובהמות הוו להון כבהמת ישראל
ואסור וכן נמי אסור לבר ישראל שיעשה הערמה עם הגוי השותף שהוא הורש
עמו שימכור לו בהמה שהוא חורש בה או מקה שבחנותו ולאחר שבת יהזור
ויקנה הבהמה והמקה מאותו הגוי דכיון דהערמה היא (ד) אסור עד דנתיק להון
להתוא בהמה ולהתוא מקה לגמרי (ה) ואסור לבר ישראל שישכור פורני לגוי
לעשות בו מלאכה בשבת ואע"פ שאין (ו) [לישראל] באותו פורני כלום מפני
שנקרא על שם ישראל וכן מרחין של ישראל אסור להשכירו לגוי לפי שנקרא על
שם ישראל. (ז) וגוי שבא לישראל בערב שבת ואומר לו השאילני כלים של מהר
אם יכול לפיטרו פיטרו ואל ישאיל לו ואם אין יכול להחזירו ישאיל לו
מבעוד יום.

קכח. ר' נטרונאי. (ח) וששאלתם ישראל שיש לו בית הרחים של מים
ונותן אותו לגוי בקבלה מהו שיטחן הגוי בשבת. כך ראינו בין שהשכירו לגוי
קנאו גוי דאמרין (ע"ז ט"ו.) שאלה קנייה אגרה קנייה ואי משום שביתה כלים
בית שמאי הוא דאמרי אבל בית הלל לא אמרין שביתה כלים ולא אסרין.
קכט. רב כהן צדק. (ט) וגוי שפסק לו שכר כותר לשלוח בידו אגרת
וכן הלכה. וששאלתם מהו להשכיר ישראל פונדקו ופורניו ומרחצו בבל שנה ושנה

(א) בכלבו טס. (ב) טס. (ג) פגיל וכו' טס.

(ד) כתיב כאן סוף הענין ובכלבו כתוב "עד דנסיק להון להסוא כסמס וסהוא מקה לגמרי".
(ה) טס וכוכסא כסגלי קלקט סי כסח סי' ל"א כסס ר' חיי ומסופקי אס היא מל'
האי אחר זהו המין כריחים אס השכירי לגויס הכנס עיין כלבו טס. וכסוד חייח סי' דמי.

(ו) כ"א ככלבו והסר כדסוס היכס "לישראל".

(ז) אף שסוכר הנאון סלכס ככיס ואין אדם מזה על מציחה כלים ככל זהו סחמיר
לכחילס עיין כסנסה מדכסי ס"ק דסנה ססכיס מסיס הרוקס סחמיר ככ"ס ועי' כסיס דר'
יסודלי הנדססוס כסודסס סמטיס לביס מדכסנו.

(ח) כתיב סי' י' וכסר סוכס כל"ס ובכלבו וכל"ס חייב סי' כ' דעס ר' חיי. להסיר
קביולה ועי' כתיב"ס סי' מ"ס.

(ט) כססס כריח"ס כססס י"ס דלח"י ככ"ס. וככס"ג עניס כל הפלוגת' היכי דמוצ' אף
כלא קין כדכסו.

בכך וכך יש תקנה לשבירתהן או לאו. כך ראינו (א) מהן שיש להן תקנה ומהן שאין להן תקנה פונדקו כותה להשכיר בכל שנה ושנה ואם רצה בכל חדש והרש משכיר לו ואין בכך כלום מה טעם מפני שהפונדק אינו עשוי אלא לרור בו ואי נמי להבנים לו אורחים ובהכתן ואינו עושה בו כלאבה שהיובין הסאת (ב) הנוע לכמה סאבל בן דרוסאי אין הוששין שהוא בא אחר כך להתות לו בנתלים ואם לאו הוששין לו שהוא בא לירי התות. (ג) ולענין מצטמק ויפה לו ששאלתם היש לו שיעור מה שיעור צריך זה כל הבשיל שאדם שמה כשהוא יבש ומצטמק בעון הבשיל של לפה שאם תהיה קלושה במים אין לה טעם ואם נצטמקה ייטיב טעמה אסור להשהותו כי הוששין שמה יבוא להתות התתו כדי שיצטמק והרי הוא בענין בתבשיל שלא בשל כל צרכו אבל דבר שאדם עצב להצטמקו וכי יהיה יבש כגון דייסא וכוזא בו שאם יבש אינו כשר (ד) לאכילה כגון זה משהין אותו אם בשל כל צרכו לפי שאין דרכו להתות התתו ואין רואין הנצטמקה אם לאו אלא כל שנצטמק ויפה לו אסור להשהותו.

קלא. ר' נטרונאי. (ה) וששאלתם שאדם נוהגין להדליק נר של זכוכית בברי ננסיות בערבי שבתות וכשמדליקין אותן נוהגין סים לסטה ושסן למעלה וכשהאור מנעת לסים כבה ואם אין סים הנר כתבקע והולך. כך ראינו שדבר זה אינו גרם ביבוי וזה מנהג של כל ישראל ולית ביה הששא וכבר פרשנו תשובות שאלה זו בתשובות שאלות (ו) [של] סר אלעזר. (ז) וששאלתם הכם צריך לפתוח פרק בקהל והוצרך לעיין בספר לאור הנר ואחרים עומדין על נביו אסור או מותר, כך ראינו אדם חשוב הוא שאינו רגיל לתקן את הנר מותר ואם אינו חשוב ואחר עומד על נביו מותר.

קלא. ר' האייר ר' עמרם. (ח) וששאלתם לא ישב אדם לפני הספר סבוך

(א) התבוי לא הוכחה לפנינו בשלימות אלא רשעה כי לא מוכר דין המדקן בהשוכה בני אכל בהשוכה גלוני מזרח ומערב סי' ג'ה הוא בשלימות ובעין הס' זו מנינו גם לרי נערוגלי בני"ל סי' ס"ה.

(ב) זה סוף תבוי אלה ורשעה חסרה ומלא רשעה נמו"מ סי' ס"ג.
 (ג) זה סוף ההשא הנזכרה בענין מצטמק ויפה לו והוא ג"כ כפי כסוף הסוף הנ"ל, והנה ע"פ הגאון דה"י דמוהר להספוק בשניצל כל דבר היינו א"כ ניצל כמאכל בן דרוסאי אכן רק כמצטמק ורע לו ומצטמק ויפה לו אסור, (ואולי שרשעה השוכנה המעורבת עם אמרי האלהות בש"ה (שערי תשובה) סי' ל"ד לקוחה מן ההשוכה שלפנינו), וזה ע"פ הכ"ץ ור"ז הלוי, אכן ר' האייר אף כמצטמק ויפה לו נעודה הנז"ל והר"ן כ"פ כ"ה ע"י מה שהוכח א"כ במלחמות הרמב"ן בשם הגאונים, והס' ש"ינה מחלקת בין מצטמק ויפה למצטמק ורע אית' נמו"מ סי' ס"ד ועיין בר"ש. (ד) כ"ה ככ"י. וכדפוסו בפטות, כאל"ה.

(ה) הוכח ב"ה בסי' ל"ה בש"ה, ובערך ערך נד וכבר כ"ה כלן הגאון סב"ה השיב כלן הס' זו למד אלעזר. (ו) כ"ה ככ"י.

(ז) פסק נמו"מ בשב"ה י"ב וכמאמר רבה אכן ר' האייר אמר שצמנו לא היו נוהגין בן וההשוכה הקדומה הוכחו בהשוכה המוכחה בש"ה סי' כ"ב ונ"ל סי' ג'י' ועי' נמו"מ סי' ס"ה.
 (ח) מה שכתובים כלן א"כ שמה הגאונים א"כ שחסרה תשובה אלה ואל"ה הוא הכ"ץ

למנהג באי זו מנהג בשל חול אי בשל ערב שבת כך ראינו שדבר זה אינו בשביל שבת אלא בשביל הפלה שלא יבטל כן ההפלה בשעה דקאסרין (שבת ט"ו) עד שיתפלל וכו' מעיינין רבנן בהא מתניתא בחול קאי ומשום הפלה. (ב) ושאלתם טבעת שיש עליה חותם מותר לאיש לצאת בה בתחלה בשבת לרשות הרבים או לא. כך ראינו דאיש בטבעת שיש עליה חותם הכשים הוא לו ומותר לצאת בה וכן אשה בטבעת שאין עליה חותם הכשים הוא לה ומותר לצאת בה אלא שניהם אסורין לצאת בהן משום נזירה דרבא שמעינן מתרצתא דרבא (שבת כ"ב), טבעת שיש עליה חותם לאיש אל יצא בה שמא יתננו לאשתו וטבעת שאין עליה חותם לאשה לא תצא שמא התננו לבעלה ואם יצאו אין עליהם מלקות מדאורייתא אלא סכות מדרות מדרבנן משום נזירא דרבא ולתצר מותר לצאת בהן בשבת בין באשה בשאין עליה חותם ובין באיש בשיש עליה חותם ואע"פ דאמר ר' יהודה אמר רב (שם ס"ד) כל שאמרו חז"ל אסור לצאת בו לרשות הרבים אף כהצר אסור הוי' מכלול הני מילי סאי דאסרו רבנן איסורא לגמרי אבל טבעות בן דאיש ובן דאשה משום נזירא דרבא בעלמא הוא וכי נזיר רבא ברשות הרבים ובכרמלית הוא דנזיר. (ג) והמבשל לחולה בשבת שאמרו רופאים צריך דבר זה לבשל לו ועל פי רופאים הוא שמותר לחלל עליו את השבת ועד שיגיע לאוהו שיעור שאחז"ל (יוסא פ"ה:)

הלל עליו שבת אחת כדי שישמור שבתות הרבה.

קלב. רב שר שלום. (ג) ושאלתם אנשים הרבה בהצר אחת חייב כל אחד ואחד בנר הנוכה או משתתפין כולן בנר אחת. שורת הדין אם משתתפין כולן בשמן יוצאין כולן בנר אחד אבל מי שרצה לחבב ולהדר את המצוה כל אחד ואחד מדליק נר לעצמו דה"ר (שבת כ"א:) מצוה נר הנוכה נר איש וביתו והמטהרין נר לכל אחר. ואחר. (ד) ואבוקה של שעוה ששאלתם לא הוי' (ה) לנא מעולם סאן דאדליק בשעוה בבו שמישי וכל רבואתא דחייננן הוה אסורין. קלג. ר' האי. (ו) ושאלתם לענן צמר נפן מותר להרליק בו בשבת או אסור ויוצא מן הפרי הוא או יוצא מן העץ הוא. הבין חזינא שמותר להרליק

מ"ה הא"י כעבדנו לפני זה ושאמרו שאין נוכחין קיימי' ככלל סיקרא חכס כשנח לאור הנה, או כענין המלסוף כחסיסה הקטנה הזאה כנאה צהק ס"י קל"א הזוי' מה' גלוים אלו וכנר דכרנו מוז' כמשהה להזוי' ה' ס"ב.

(ב) החזוי' מוזכרה כמו שזכרה כנ"ל ס"י ע"א מה' שריא' וכענין לטון גס כסיה ס"י ככ"ג. ועיין סג כנ"ל ס"י ע"י ע"ב וע"ג. והנה שיטת הגלוים להזוה' איש' לאכס גס כנזירה דכ"ב' הוכאה גס כעכל המאור וכנל"ס ס"י כ"ד אשה וע"י כנ"מ.

(ג) מלסון כנלון פשעו כעכל עיין צריך לאומד דעה של רופאים ואולי מיידי כמכה שאינה של חלל, כעכל חלל אינה נזיכה אומד, או דלג גרס כנלון כע"ז כ"א. האי דמכה של חלל אינה נזיכה אומד ועיין דכ"י גס.

(ג) כשית ס"י רל"ד. (ד) גס ס"י רל"ה ועליה נרסס סס ר' האי.

(ה) כ"א כז"ה וכדפוס כעעוה "דחז".

(ו) כז"ה ס"י ר"מ והוכח כלטון הכס כנל"ס פ"ב כשכה ועיין כעכלי הלסס ה' שנה.

בו שאין מן מיני העץ הוא שאין לך פיסול פתילות אלא מה ששנו הויל לא בלבש ולא בחוסן וכו' (שם ב:). והרי ידוע שהרבה מדליקין בצמר גפן ואין לך מי שמדליק בפתילות הכדבר ובירוקה שעל פני המים אפילו א' מאלף אפשר (א) [אלו] היה צמר גפן אסור הוא שבקין ואמרין פתילות הכדבר וירוקה שעל פני המים ויתר על זאת כו' [שלא מצינו] אדם בשתי ישיבות שנמנע מבנו ואין בו איסור כל עיקר. והרי קינבם שהוא קשה מצמר גפן ואינו אלא פרי אדמה ויותר להדליק בו.

קלד. ר' נטרונאי. ג) והלכתא אסור לארס לספר דברים של היל בשבת ולא התירו הויל אלא שיאמר אדם לחברו הנראה שהעמוד עמי לערב (שם ק"ג). בלבד אבל לרבר עני על צורך החול אסור דאמר קרא ממצוא הפנך ורבר דבר דבור. אסור הרהור מותר הלכך אסור לדבר על דברים של היל בשבת.

קלד. ר' פלמוי. ז) ולענין אדם שעבר עבירה וניכר בשבת או ביום טוב ובתיראין למוצאי שבת שבת יברה ויתלה עצמו ביד נוי מהו להכניסו לבית הסהר או להלקותו בשבת או ביום טוב. השובה יכניסוהו לבית הסהר ואל ילקו אותו בשבת מפני שיש במלקות דברים שיש בהם חולל שבת.

קלו. ר' שר שלום. ה) ורטיה שעל גבי מנה ביון שהיא דבוקה עליה מותר לצאת בו בשבת כדהנן (שבת ס"ה). יוצאין במלע שעל הצינית אבל הנשיט ודאי דאריא למשלפה ואהווייה להכרתה (ו) וכן טבעת שיש עליה הותם לאיש דאסור דגורו דשלפין ליה ומחזין ליה לאנשים ונשים. ז) אנשי מורה בוצעין על שתי ככרות בשבת משום דתם משנה ובני ארץ ישראל אין בוצעין אלא אחד שלא להכניס כבוד ערב שבת בשבת. ח) והלכתא שוכמין מנעל מעל גבי ט' האסום בשבת י' ואסור להרנ כנה בשבת. יא) וששאלתם יכול אדם

- (א) כ"ח ע"ש כ"ה ותיבה "אלו" המרה נדפוס. (ב) כ"ל וכ"א נ"ה ונדפוס "שמינו".
 (ג) מדברי הגאון משמע שאין אסור לנדקס אלא דברים בהם צורך עסקי החול חס כ"י ר"י כ"כ ק"ג. ולא נדבר ההו"ש ע"י ע"י כ"ח"ש ע"ש ונדפוס "ש"ה מה' שנה כ"ה.
 (ד) ההו"ש הו"ה מ"י פלמאי נראה עוקרה להו"י הנדפסה כ"ה ק"יב ונ"ח ס"י י'. וכמוהו ראה גם בעל ח"י כ"י כ"י, ח"לס ר' אריה עסק דלף ח"ן מניסין אותו לבית הסהר כנמ"ח ס"י קמ"ו וזוהי ראה הכ"י והניח כנמ"ח ס"י ר"ס"ג ועיין מנן אכרס ס"י של"ס ס"ק ג'.
 (ה) הרי"ף כ"י דמה א"ה הכ"י החוספה' נידון זה, וכאן ראונו שהגאון עסק כן והו"ה דקין מן המסנה. (ו) עיין לעיל ס"י ק"ח. (ז) עיין חילוק מנהגים ס"י כ"א.
 (ח) הלכתי כהמים שנה קמ"א: והוצא כ"ה ס"ס כ"י ולפני כ"י אכ"י ח"י ר' נטרונאי.
 (ט) נדפוס "הא"ש" והוא פשוט, וכנהנו ע"ש ס"ה וכ"י.

י) כ"ה כ"ס כ"ה. אפשר שדעת הגאון שהם מפלה כליו לא יתכן כ"ה מורה שמה יתכן כ"ה ע"י ס"ק דכ"ה יב. ד"ה כ"ל וכ"י"ף. וכ"ה"ש' ע"ה, ח"ן מסתימה לסין הגאון נראה שאסור בכל מקום וחלוי אסור דהגרו אסורלי פלוגי אכ"ה וכן ר' הוגל דלמר הלכה מולל וזכך שלע עליה ובהלכה היא מורין.

יא) חלוי סמך הגאון כ"ה על ח"י שהתירו דך מלכוס כ"ה קמ"ו: כאלו"יין מביאין כלני ת"ס ע"ש ועיין בכלנו וכשכלי הלך"ה לענין הוצאה מלכוס שאינו נדך על מלכוסו לחס

להוציא ממפתח בשבת או ביום הכפורים לרשות הרבים לקנת בה פניו. כך ראינו
אם יכול לעשות אותה דרך מלבוש לכרוך אותה על צוארו או על ידו מותר.

קל"ה. ר' נחשון. (ב) וששאלתם המוציא פרעוש בתוך היקו בשבת ואין
רואה אותו כהו להורגו. אם כשהכניס ידו ראה אותו שהוא פרעוש אסור להורגו
ואם לא ראהו והכירו ולא נתכוון אע"פ שהכירו לאחר שהרגו אין עליו כלום
וקיימא לן דבר שאין מתכוין מותר (ג) ומי שאכל הרבה ואין נפשו יפה עליו
לאכול שלש סעודות אם יכול לאכול כביצה ואין מצטער יאכל ויקיים ג' סעודות
ואם כשיאכל כביצה מצטער הימנה פטור שלא תקנו תויל שלש סעודות בשבת
אלא לכבוד חשבת ולענגה וכיון שמצטער אין לו ענג ופטור (ד) והלכתא הייב
אדם לבצוע על שתי ככרות בשבת כל זמן שהוא סועד ראמר ר' אבא (שבת
ק"ו:) הייב אדם לבצוע על שתי ככרות בשבת (ד) [ולא פעם אחת בלבד אמרו
אלא] כל זמן שמבקש לסעוד.

קל"ה. ר' שמואל בן הפני. (ה) אלו הן שרשי האיסורין בשבת והכללות
הכוללות את רובן אבות מלאכות ותולדותיהן והמשא שלא להוציא לצאת אנשינו
בכלי זיין ועריי הוב וכסף וחולתן לנשינו ולבהמתנו והקשרין אשר לנו רשות
לקשרן בשבת ולא להתירן. וצאת התחום ונשילה כלים בבתים ומה שאין לנו
רשות לאכלו ולשתותו והדבור האסור בשבת והאסורין משום שבות ומשום
רשות ומשום מצוה בשבת וביום טוב ואע"פ שאינן אסורין משום מלאכה.

הלכות עירובי תחומין ועירובי חצרות.

קל"ט. מר שר שלום. (ו) כותל שבין שתי חצרות שנפל (עירובין צ"ו):
רב אמר אין (ז) מטלטלין בו אלא בארבע אמות ושמואל אמר זה מטלטל עד
עיקר מחיצה (ח) והאי כותל בשבת נפל וקיימא לן בשמואל דכיון דכיון קדש עליו
היום הוה קיים ולאחר סבן נפל אותה (ט) [שבת] חויה למחיצה כמאן דאיתה
ומותר לטלטל עד עיקר מחיצה בשמואל דהוה ליה שמואל כתנא בזה הכלל
זה (י) [הכלל] הלכתא היא.

ט"ק. והנה המהרש"ל דהו" (ס"י) ס"ז) חוסר להוציא המטעם כשכורכן אהו סביב לרגליהם
ובאן ראינו שהגוף החי וע"י כשיע א"ה ס"י ש"ה ס"י כ"ג.

(ב) ד"ל "כ"ג נחמ"ן ח"ה זה פטור הדפוס וכ"י ר' נחמ"ן ו"ה כ"ה ס"י כ"ה.

(ג) כ"ה כמו ס"ה לפניו וכן כ"ה ס"י י"ח וכ"ה ס"י ר"כו כ"ה ס"י מע"ב.

(ד) קודם זה הפסק כ"ה ר' משה גאון. והנה דין זה הובא כבר בשם גאון מה"ס
פ"ל מה"י שבת. (ד) חיובו: ולא טעם אחת בלבד אמרו אלא חסרות כ"ה.

(ה) מדרך הגאון הוה לתת כלליה, וח"ה הלכה זו מסתמא לחיבור טעם לה' שבת.

(ו) הלכתא בשמואל ועיין כ"ה ס"ה ובתלמוד ס"ה דעירובין ואמר גאון דק"ל כ"ה
דעירובין ע: זה הכלל כל אומר למקצה ע' מותר לט' השבוע. (ז) כ"ה כ"ה וכ"ה וכו' תלמוד.

(ח) ק"ל, ו"ל "זה המלפל עד עיקר מחיצה". (ט) כ"ה כ"ה וכ"ה חסרה היב"ה "כ"ה.

(י) כ"ה כ"ה וכ"ה חסרה היב"ה, הכללי.

קמ. ה' יהודאי. א) שאילו מקמי דרביה מאי היה יושב בספינה בשהיא מהלכת בשבת מהו לשלשל ב) (כלי) [דלי] ולמלאהו ומהו להשליך שריי כוסות ועצמות וקליפין ואמר יעשה כלי שיש בו ארבעה על ארבעה וישליך להומו וימלא. ג) הוב שאילו מקמיה מהו לשכור רשות בן הנוים למלטל בכל הספינה ואמר לא צריך. ד) הוב שאילו מקמיה לשון הים הנכנס בישוב ויבשה מכאן ומכאן פתוח מאלפים אמה מהו להפליג בו בשבת ואמר אסור. ה) הוב שאילו מקמיה ספינה שנכנסה לנמל והיתה בתוך התחום מבעוד יום מהו לירד היכנה בשבת ואמר מותר. ו) הוב שאילו מקמיה ספינה שבאת מהוץ להתחם בשבת בני העיר כהו לעלות בשבת ואמר מותר.

קמא. ה' גמרונאי. ז) ומאן דמיקלע באושפיוא דגוי כהדי פניא במעלי שבתא ולא הספיק לשכור ממנו רשותו עד שהשיבה יכול לשכור מחשיבה ושפיר דאמי. ח) וששאלתם ניי שיש לו שני פתחים פתוחים לשני מבואות אוסר על שניהם או אינו אוסר על שניהם אלא על אחד מהן. כך ראינו שאם היה רגיל בשניהם אוסר על שניהם ט) ואם היה רגיל באחד מהם הרגיל בו אוסר ושאינו רגיל בו אינו אוסר ואע"פ שיש לו פתח פתוח לאותו מבוי כיון דאין רגיל בו י) עיקרא להשמישתיה בן האי סבוי יא) וגזטרא שהיא למעלה מן הים אין מסלאין ממנה בשבת אלא אם כן עושה לה מחיצה עשרה מפתחים בין כלמעלה ובין כלמטה יב) ואחד ימים ואחד נהרות. יג) חצר שנפרצה לרשות הרבים לא מיבעיא מתוכה לרשות היחיד למלטל ומרשות היחיד לתוכה דפטור אלא אפילו מרשות הרבים לתוכה ומתוכה לרשות הרבים נמי פטור מפני שהיא ככרמלית וכן הלכה יד) והלכתא שרשי אילן נבוהין מן הארץ שלשה טפחין אסור לישב עליהן בשבת דכיון שהן שלשה טפחין כמאן דיתוב על אילן דמי ואסור. טו) וששאלתם הא דאמר ה' יהודה טז) אמר רב (עירובין ע"ט:) תבית של שתופי סבוי צריך להגביה מן הקרקע טפה למאי הלכתא אמרה להא

- א) הובא בכה"ג וכתמיב דעיס ס"י ע"א ובג"ל ס"י מ"ה, ויפה הניח הר"ד אי"ח הככני ע"ל "שאלו מקמי דר' יהודאי. ב) בכה"ג וכתמיב ה"י ל"ל ובדפוס "כלי".
- ג) בכה"ג כתיבי ק"ה ולתי' בגיל ס"ט.
- ד) פסק כהאי דר' ח"י כתיובין מיה: חס סבין סחומי שכת לנדך מחינה ועין כהו ס"ט ובכ"ז ס"ט לדעה ר"ת.
- ה) כתיב ס"י מיג כאלוכות והובאה בתמיס דעיס ובכ"ז ובג"ל ס"י מ"ה.
- ו) הובאה בתמיס דעיס ובכ"ז ובג"ל ס"ט.
- ז) הלכה יונאה מהאי דר' עירובין ס"ה: דאמר יפה עשיהם ששכתהם ועיין ס"ט סיו. כהו ד"ה יפה ובמלדכי ר"ס הדך פסק כן.
- ח) הלכה יונאה מהא דאמר ר"י אמר שמואל וכרי שיש לו פתח ד' על ד' פתוח לנפקה עירובין ס"ד.
- ט) ככ"י, וחכ"י ובדפוס "חכ". י) כ"ד "עוקוס" ובכ"י "עיקרה".
- יא) כאלוכה בג"ק ס"י ס"ג. יב) ככ"י, אחד"י. יג) הלכה ככתמיס כממני עירובין ל"ד.
- יד) הלכה יונאה מן המסנה ע"ס ז"פ. טו) ק"ה השאלה והתשו' היא בג"ל ס"י ע"ד.
- טז) "אמר רב" חסר לפניו כתיב.

שמעתא אי אפשר לו בלא הבית או דלמא (ח) בכל מנא דבעי מנה ליה ועוד לא סני ליה בלא הנבחה ועוד כל סבוי ג) [צריך] עירוב ושיתוף בפה או דילכא לא צריך שיתוף אלא סבוי שניום דרים בו כך ראינו שכך היו רגילין להניח שיתוף סבוי בבבית דתני (שם פ"ב.) כיצד משתתפין בהחומין מניה את החבית וכיצד משתתפין בסבוי (שם ע"ט:) מניה את החבית של יין ושמן ועד עכשיו כך ג) אנו נוהגין שאנו נוהגין את העירוב בבבית כדי שישתמר כן העכברים וכן החילדה וכן הסמר ולא סני ליה בלא הנבחה שניון שצריך לזכות להן לכל בני סבוי כדתני (שם) ומזכה להן על ירי בנו ובהו הגדולים והיא מונחת בלא רשותו ואם אינו מנביחה כיצד קונין אותו לכך אמרו צריך שיגביהו טפה ז) ואין צריך סבוי שיתוף ועירוב אם עירבו בני העיר כולה ועירבו בני סבוי עמהם אין צריכין בני אותו סבוי שיתוף ואם לא עירבו בני העיר או שאי אפשר להם לערב משתתפין בני סבוי לברך ואין צריכין עירוב בפה בלבד זה עם זה ואין צריכין שיתוף שלא מצינו עירוב ושיתוף זה עם זה. וישאלתם תחת הקורה ובין הלהיים מותר להשתמש או לא. כך ראינו שיותר להשתמש תחת הקורה ובין להיים וכן הלכה. ו) וישאלתם הא דבעי כיניה דמי בר חמא מרב הסרא (שם ח':) נעץ שתי יהרות בשני נוהלי הסבוי והניה קורה על גבן מותר לעשות כי האי גונא או לא. כך ראינו שאסור לעשות כן.

קמב. ר' יוסף גאון. ז) פת של עירובי תבשילין כי נפיק יום טוב שרי ליה למיבצע עליה בי שמשו וליכליה בשבתא כדרי' אמי ור' אמי ח) והא דאמרין (עירובין ס"ט:) אנשי חצר ששכח א' מהם ולא עירב בירו אסור להכניס לו ולהקין ושהקין מותר לו ולהקין ואע"ג שביטל רשותו להקין. ט) וכך מנהג בב' ישיבות מערבין פעם א' בפסח ומשמרין אותו כמה שנים י) ויש שמבקש ומערב פסח לפסח כל היכי דמערב שפיר דמי.

קמג. ר' נטרונאי יב) וישאלתם ישראל ששכר בית או עליה בפונדק

ח) כ"ה בכ"י ובהג"ל. ונדפוס "בלא מנא".

ג) כ"ה בכ"י וחסר נדפוס "לדיד". ג) כ"ה בכ"י ובהג"ל ונד' "היה".

ד) גם בגאון ספק דח' סני כרוב האוסקס כהא סוני' דעירובין ס"א: וכך פסק

הד"ה כמ"ד דנפה כע לא פליגי ועיין בל"ט ובמרדכי דהלכס כ"י דלמך נהנו וע' ברמב"ם ה' עירובין ס"ה ובהג"ה גם ובהשו' אשכנזים שהביא כ"י בל"ט סוף ס"י שפ"ג. אכן פ' בנמו"ט ס"י ל"ז סיפא אחרת.

ה) כרבא נקבעה ההלכה עירובין ט. וגם הרי"ף פסק כן ועיין בצעל המאור פסק

כאז"ל וכבר העיד הריטב"א שהגאונים פסקו כרבא ע"ש. ו) כרבא גם חז.

ז) כ"ה ס"י ר"ח ונראה שק"ה מן ההשו' מסרה, דהאי דמותר לאכול העירוב אחר האפה ובכל לנודך שנת הוא מן הכניית' כ"ה י"ז: אולם דר' חמי ור' חסי שערכו לכולהו הכדדעי אינו ענין לכאן. ח) כ"ה. ט) כ"ה.

י) כ"ה בכ"י ונדפוס "שמקשה ומערב פסח לפסח דלכ"ה".

יב) הובאה בפדוס ס"י ק"ד ובכ"י ח"ה' כ"הא' החשוב' ויכ"ה' רב שירכ"ה, ונראה

של נזים לחרש (ה) [או לח' ימים ויש באותו] פונדק גזים ונצרך אותו ישראל לצאת לבית הכסא ואין לכל השריון באותו פונדק חוץ מאותו מקום או שנצרך להעלות מים מן הנאר שבאותו פונדק יש לו להוציא כלי של מים בידו כדי לרהוץ פניו ודיו ורגליו או דלמא צריך לערב או לקנות רשות מבעל הפונדק או בן אותו נזים השכונים עמו או דיו אותו שכר שנתן לבעל הפונדק לאותו חרש או לאותן שמונה ימים. (ג) כך ראינו אם ישראל אחר הוא בפונדק של נזים איצ"פ שלא שכר מותר לטלטל ואין הנזים אוסרין עליו דקומא לן הלכה כר' אליעזר בן יעקב דאמר לעולם אינו אוסר עד שיהיו שני ישראלים אוסרין זה על זה (סס ס"א): ואם כמה ישראל הן ושברו מן הנזי שפיר דאמי לטלטל ודיו מאותו שבר ששכרו בראשונה ואפי' בשבת שוכרין מן הנזי (ז) ומה שכתבתם בשאלה צריך לערב מילתא פסיקא היא אין עירוב מועיל במקום נזי שאין ביטול רשות מועלת במקום נזי עד שישבור.

קמ"ד. ר' פלמוי. (ה) ומבוי לענין עירוב (ו) [אם] מנביהו יותר מעשרים אמה הפלגי ואינו ראוי לערב בו עד שממעיט בו או שעושה לו צורת פתח. (ז) וששאלתם אן ביננו רשות הרבים כלל מי שהיה ביתו או חצירו פתוח לדרך הרבים או למבוי מהו שיעמוד בדרך ונטל ומניה מפתח (ח) ברלת מבפנים או בצד או במנעול או בחלון שעל הפתח שרי או אסור או רשות הרבים היא כבר כתבתם שאין בינינו רשות הרבים כלל ושכתבתם או למבוי מהו אם מבוי שאינו מפולש הוא כולו רשות היחיד הוא ומותר ושכתבתם לדרך הרבים אותו דרך הרבים אם מבוי מפולש הוא ומבוי מפולש לברימלית הרי היא כברימלית נמורה וצריך להביא מפתח מערב שבה ולהניחו באיסקופה ולסחר פותח ונועל ומחזירו לאיסקופה ולא שנא מנעול למטה מעשרה ולא שנא מנעול למעלה מעשרה אם יש במנעול ארבעה על ארבעה מותר שמקום סמור הוא.

זהו הגימט' האתייזת. דלמחא ההוצא שלמינו אינה שלימה שהשאלה אם מותר לפתול כהנז לא תיסקנה אכן ככר מיניו בידון זה הא' אחרת מר' שריא נמוי"מ ס' ל"ו ונסי' פ"ו וממנה נראה גימ' דשכיכות הלאשונה מועילה ולא נצרך סריס אחרת להחזי טלסול ועי' בהא' הרי"ף ס' כ"א.

(ח) כיא בכ"י ובסרדס והסר לשנינו כדאוס.

(ג) אף שלא שכר כ"א לח' ימים והס כאלכסנאוב ככל זאה כיון שאין דידי קבועה אוכרים כסם ב' יבאלים ועיין מרדכי ריש הדך ובהרומה הדגן ס' ע"ו וכד"מ לאו"מ ס' כפ"ב. (ג) ע"י הפנה י"א בעמוד הקודם, אכן בא"ז הי"ב ס' קס"ח הביא שיטה האחרונה דנצרך לחזור ולשכור ממנו שום רכוש להוצאה שבה.

(ד) ככ"י כתוב כן ר' פלמוי ואינו בסרדס והוא פטוח כי שם הנאון הזה שיק לראש הגל הנאח.

(ה) כ"א ס"ס ר"ז. (ו) כיא בכ"י וכד' „ומנביהו“.

(ז) דין זה הוכח בכלנו בסוף ה' שבת ח"ל ועוד כהנז (כר"י) שאין אדם יכול לעמוד כ"א ולגשול ביתו ולהכניס המסחה לפניה חתה הדלה או למעלה או מלדדן וכו' וכן מברימלית לרה"ז או לרה"י; ועל דבר שאמר אין בינינו רה"ז עי' כ"א ס' ר"ט. (ח) ככ"י „לדלה“.

קמ"ה. רב עמרם. א) ואסור לישראל להכניס ידו בחור ליפול מים מהצידו של גוי אלא אם כן השכיר הנוי הצירו לישראל ב) שאפילו עיר שכולה ישראל וגוי אחר דר ביניהם וערכו כולם ונפפו את העיר כולה חוץ מאותו הנוי אוסרת על כל העיר כולה ואפילו ג) בשבילי העיר דאמר רבנן (שם ס"ב.) אין עירוב מעיל במקום גוי עד שישכיר רשותו ישוב שאנו הו"ל (שם ס"ט"ג) מפני שאמרו ישראל נוטל רשות ומבטל רשות ובגוי עד שישכיר דבר זה שאמרו על כל העיר אוסר גוי אחר מהצירו של גוי להצירו של ישראל לא כל שכן שאסור עד שישכיר לו רשותו סבפור יום אבל ודאי מילא גוי מים מכורו וישראל יושב בהצירו של גוי מותר לשתות לכתחלה ואין חושש לדבר.

קמ"ו. ר' האי. ד) וששאלתם בור שבין שתי הצרות (שם פ"ו.) הוכי פרשוהו בור שבין שתי הצרות אין מסלאין ה) ממנה בשבת אלא א"כ עשו לה מחיצה גבוהה עשרה טפחים שתחלק בין מים למים מהם ברשותו ו) (של זה) ומהם ברשות של זה ז) שיבולה כל אחר ואחד בשלו והמחיצה תהיה בין סלמטסה ח) בין מתוך אוננו שהוא מתוך שפתו וכן הלכה. ט) וששאלתם אבת המים שעוברת בחצר אין מסלאין ממנה בשבת בני החצר שהוא כמו כרמליה אלא אם כן עשי לה מחיצה קבועה בתוך האמה גבוהה עשרה טפחים בין באורו המקום שהוא מקום השער האחר שנכנסה בו ובין י' בשער האחר שהוא מקום שיוצאה בו שתהא האמה בוקפת מכל צד ואז יתכן למלאה ממנה לחצר שהוא רשות היחיד גמורה יא) כמו הבית. יב) כטר שיורד בשבת וביום טוב מותר לשתות מהם ולהרוץ בהן אע"פ שלא היו עבים מערב יום טוב וכן הלכה.

קמ"ז. מר רב משה גאון. יג) והלכהא גוי שמיילא מים בשבת והביא מרשות הרבים לצרכו מותר לשתות מהן ישראל כללא דמלתא כל מאי דעבר גוי לצרכיה דנפשיה שרי לוי לישראל לאסתפוקי מיניה בין הוא ובין בהמתו והוקא דלא צריך ליה לישראל ולא אית ליה יד) [אחזה] בהדיה דמפיש ומייתי כשביל ישראל אבל סתמא אע"פ דמכירו לא אית למיחש להו שפיר דמי.

-
- א) שאלה בענין זה לר"מ צ"כ בדרך הוכחה במדני ס"פ הדג ולאסר ולאנו דוחין שנס הגלון ספק קן, אכן נהאו' הבל"ש כלל כ"א ס"י ד' כחוב סוף' הגוי אוסר אס' חין לו דריסה הרגל זאע"פ שיש סנה צי"הס. ב) מכלן ולי"ך חיה' הנהו' כש"ה ס"י ר"י וכס חסר כלש' ההכונה. ג) ככ"י "בשכילס העיר" סגנר העיר והיא דה"י גמורה דכל שרובי מלכות גזירה אף בתלכות שהמוסר למכו' דה"י קן, אכן ככ"י כחוב כמו לפנינו כשכילי.
- ד) ספק הגלון כה' יחוד' בשמעתון וככ"י העיר הריפ"ח"א של הגלונים ספקו קן.
- ה) כ"א ככ"י ובדקום בשעה "אין ממלאין אוהה סלחסי". ו) כ"א ככ"י.
- ז) ד"י קיבלה ובכ"י אוהה סמלה. ח) ככ"י, בין מלמטה בין מתוך שפתה".
- ט) חיה' ג"כ ככ"י ובכ"י כמ"א וגם הר"ף ס"י המסכה בגובה ובשומק המחילה במים כמו שאמרו בכור וע"י ח"י. י) ד"י "השער" ובכ"י ובכ"י "בשער". יא) ככ"י ובכ"י "החצר".
- יב) ככ"י ס"י רמ"ב ובכ"י כחוב כ' למח גלון, ומה שכתוב ככ"י ר"י משה ג' אינו ככ"י וע"י בעירובין מ"ה: ובמנן אכרסה בל"ח ס"י ט"ז ס"ק י"ג, ועל גוף הדין גם במהרי"ט סחיר המטר. יג) בגיל ס"י ס"ב ובש"ה ס"י קמ"ו. יד) כ"א ככ"י.

וסתנה וכיצד סתנה מניה ביו"ט ראשון ומתנה ואוסר אם היום ודאי יום קרש הוא למחר שהוא ערב שבת חול הוא וכבר מותר לאפות בערב שבת שהוא חול לאכול בשבת ואם למחר שהוא ערב שבת יום טוב ודאי הוא מחול אני מניה עירובי ח) ותמישי בשבת עדיין חול הוא ודוקא כי קאמר רבא בשני ימים טובים של גליות אבל בשני ימים טובים של ראש השנה לא אמר ותוב קא אמרינן (שם ד') שני ימים טובים של גליות רב אמר נולדה בזה מותרת בזה ד' אסי אמר נולדה בזה אסורה בזה אבל שבת ויום טוב או יום טוב ושבת רב אמר נולדה בזה אסורה פ) [בוה] וד' יוחנן אמר נולדה בזה מותרת בזה ושני ימים טובים של ראש השנה רב ושמואל דאמרו תרויהו נולדה בזה אסורה בזה ופירות כותיהו וכן הלכה דאמר רבא הלכתא כוותיה דרב בהני תלת בין לקולא בין להומרא לבר מסת שהקלו בו חז"ל דאמר מת ביו"ט ראשון יתעסקו בו עממים ביים טוב שני יתעסקו בו ישראל ואפי' בשני ימים טובים של ראש השנה מה שאין כן בביצה וכן הלכה ואין לזוז ממנה ואי קשיא ג) דבני בשכר כבר כפורש טעמו של דבר שהן אינן בני תורה ואתם ברחמי שמים בני תורה והכבי תורה חס ושלום לפשוט לכם כבני בשכר ששלחו לו ללוי אלא אתם חשובים לפנינו ד) וככותינו.

קנא. ר' שרירא. ה) והלכתא אין סכבין את הבקעה ביום טוב ואם בשביל שלא התעשן הקררה מותר ו) ואסור לעשן כלים ביום טוב אבל לעשן בית לעבורי זוהמא ולבסומי ריחיה מותר וכן לבסומי פירות.
 קנב. ר' צמה. ז) והלכתא זוקפין אף המנורה של חוליות ביום טוב.
 קנג. ר' נטרונאי ח) מיני תבלין של קרירה נידוכין כדרכן ביום טוב ואין צריך לשנות לבר מסילהא ומוריקא וכן הלכה.
 קנד. ר' הילאי. ט) וששאלתם כונם אדם את אשרו קודם יום טוב שני

ח) כ"ל וכד' נמטה, נחמטה. ג) כ"ל כ"י וכש"ה.

ג) נס"ה לדבני נכסר (כד' לייסג' לרבי), אולב לפנינו וכ"י, דבני.

ד) כ"י וכש"ה, כמותינו.

ה) כשכ"ל סי' עז הביא כפסק זה נכסר הי' יעמי דקיי"ל כ"י נמכסרין וכ"י העמידו הלי בריית' גנינה כיצד דכשכ"ל גלח יתעשן הניה וע"י כריף סס וכהיה כפיד מה' י"ט.
 ו) הנה כריף גרים כהלי דר' אסי גינה כ"ב: לגמר כלים וביה כיע אסור לליסח כה"ל ולהכיח פליגי, והנה גדלה להגזון סוכר דאסרי רק לגמר כלים והפלוגת' להכיח היינו להנאה נוסף אבל גינה כיון שגבה לעבורי זוהמא ולבסומי ריח' הוא דכר השזה לכל נפש וכזה ליכ' פלוגת' בין דבין לר"י וליספסר פטי הגזון הלי מהו לעשן וכ"י והלי דקסודא וכ"י לעולם לפסן חה הניה וע"י רש"י כחוכות פ"ג שפ"י על הא דלהייה מונג' ב"י"פ לעשן כלים. —

אין נמתינו הי' סוכה סי' ה' הביא משס ר' הלי דרך לגמר פירות לאכילה מותר.

ז) כ"ל נכ כסודס כניה גינה כ"ב. וע"י נס"ה סי' ל"ח ונלחה שסס חסרי הלי הלכתא.

ח) כש"ה סי' קס"ה וכ"פ כריף והר"ם.

ט) כ"מ נכ ככ"י סי' ע"ג. דה מנהיך לישא וכיכ כה"ו הכש"ה הביאה ה"י כח"ח

יכים יכול לעשות סעודה ביום טוב לאחרים ולאנשי ביתו יש שם משום אין עושין סעודת אירוסין או לא. כיון שנכנס עם אשתו קודם י"ט שני ימים מותר מפני ה' [שעיקר שמחה] שעירוב סעודה לחיבת חופה לילה הראשונה היא ומותר לעשות סעודה ביום טוב לאחרים שכך שנו תויל (סוכה כ"ה:) אמר רב אבא בר זבדא אמר רב התתן והשושבינן ובני חופה פמורין מן הסוכה משום ג' רבעי למחרי וליבלו. ג) וששאלתם ביום טוב צריכין אנו לבצוע על שתי בכרות או לא. הו' ידעין שצריכין אנו לבצוע על שתי בכרות ביום טוב בדרך שאנו בוצעין בשבת מה טעם לפי שבשבת עצמה לא נחתיינו בו ישראל לבצוע על שתי בכרות אלא משום כן ובימים טובים נמי כיון שלא ירד מן בשבת בימים טובים מניין הלמוד לומר שבת לא יהיה בו ביום הכפורים מניין תיל שבת לא יהיה בו ד) וששאלתם יכול אדם לירד לבור ביום טוב להוציא בלי ה' או לא כך שנו תויל אך אשר יאכל לכל נפש האי נמי צורך נפש הוא ואנו שואבין מים מתהום שבת אפילו ממקום נמוכה למקום גבוהה.

קנה. ר' שרירא. ו) וששאלתם מי שהיה מהלך בדרך ונדרסנו לו שני ימים טובים של פכה או של ראש השנה והוא במדבר והלכה מעליו השעירה ועמד במקומו יום ראשון יש לו הרהר להלך ביום טוב שני וירבק בשעירה או לא. כך ראינו אם יש סכנה בשבתו שם מפני היה רעה או צנה או חמה או גרודי לסמים או ביוצא באלו יש לו רשות להלך כדי להגיע אל השעירה ולא ישב בסכנה אלא מעיקרא בעורו ביישוב צריך לחשוב איך ישבות בשבתות וימים טובים ואם חושב וסתהלישן דברים שיש לו תלאה בהן פטור הוא ומתלך ביום טוב מפני הסכנה ואין בכך כלום. ז) וששאלתם מהו ליתן סוכ או פדר או חסור בימי הפסח או בימי החג למי שירעה אותן כל ימי החג והוא דוכב עליו והוא עושה בו כל צרכיו כיון שלא בשכירות נהנין ואינו משאיל אותן לעשות בהן מלאכה אלא לרעותן ולשמך אם עשה בהן מלאכה ה' [אין עליו כלום] ואם רואה אותן ויודע בהן יסתה בהם.

הלכות חולו של מועד.

קנו. ה) רב שר שלום. עיירות שיש בהן ישראל ותלמידים ובעלי תורה ובוצרין כרמים ודורכין גרנות בחולו של מועד כך אמרו תויל (מועד קטן י"ב:)

- א) כגיל וכו' ש"י. ב) כגיל וכו' כגמ' וכו' כעמ' למחוי כולה.
- ג) כגיה ס"י קפ"ו וכג"ג ס"ג"ו והוצאה כפרסם ודעת הגאון הזכיר ה"ס פ"ל מ"י כנה ה' י'.
- ד) כגיה ס"י קפ"ו וכג"ג ס"ג"ו קודם שאלה זו שם ר' שרירא.
- ה) כגיה וכג"ג שמה כגיה, בהוציא דל"י.
- ו) דין זה דאם הוא במקום סכנה עמיה ליתך בשבת ויוסי הוצא ככלנו סוף ה' פירוכין וכוח ע"פ הסיים כפי מי שהולחיהו דף מיה.
- ז) כגיה ס"י ר"יג והוצא כגיהיל כגיה רב כה"י ועין לעיל ס"י קכ"ה.
- ח) כג"ל וכן איהי כגיה"ל.
- ט) כגיה ס"י ר"יח והאגביל כגיה ר' ג"ש והתשו' בקצור כג"ל ס"י י' ועין גמ"מ ס"י ז"ל וכג"ה"י וכמדכ"י סוף מי ש"ק.

אמד אבוי נקטינן הלכות מועד בהלכות שבת יש מהן פטור אבל אסור ויש מהן פטור לגמרי כיצד כל מלאכה שאם אין עושה אותה נפסדת סותר לעשותה לכתחילה בחולו של מועד אבל ה) [כיון מלאכתו לעשותה לכתחילה] במועד אפי' מלאכה נפסדת אסור רקא אסרינן ר' ינאי הוה ליה האי פרדיסא מטא לביקמפיה בחולא רמועדא קמפיה עבר על חד תרין לשנה אחרינא שהינא כולי עלמא לפרדיסיהון להולא רמועדא כיון רחוי ר' ינאי רגם להון לאחריני לשהויי לכתחילה אפקריה ר' ינאי לפרדסיה ההוא שהא והנן (שם) מכניס אדם פירותיו מפני הגנבים ושולה פשתנו מן הסמרה בשביל שלא יאברו ובלבד שלא יוכין את מלאכתו למועד וכולן אם כווננו מלאכתן במועד יאברו לפיכך הללו שבוצרין ודורבין אם וודאי מניעין כרמים בחולו של מועד שאם אינם בוצרין ודורבין נפסדין סותר ובהתר הן בוצרין ודורבין רקאסרינן פרקמטיא האבר סותר ואם מכוונין כהוייבין בית דין להפסיד אותן מהם דקתני יאברו דמאברין מנייהו בעל כרחיהו רקאסרינן בעי כיניה ר' ירמיה מר' זירא כיון מלאכתו במועד ומה מהו לקנוס בנו אחרינו ופשוט ליה שדה שנתקוצה ג) [בשביעית] הורע למוצאי שביעית נשייביה או נדיריה לא הורע למוצאי שביעית ואמר ר' יוסי בר תנינא נקטינן נשייביה ומה בנו זורעה אלמא לירייה קנסיה רבנן לבריה לא קנסיה רבנן לירייה מיהא קנסינן ליה כדינא וכן הלכה. ג) ולהביא כלום מבית האופן לצורך המועד וליתן בגד לצבע או להייט בחולו של מועד לצורך המועד ולשלום אנשי ביתו אסור כדקאמר' (שם י"ג) אסר ר' פפא בדיק לן רבא. ד) והא דהנן ואלו כותבין במועד (שם י"ח): קידושי נשים זהו שמר אירוסין אבל שמר כתובה שמר חוב הוא ואין כותבין אותן במועד וזהו ששנינו אין כותבין שמרי אירוסין ונשואין וכו' (בתובות ק"ב: ה) [אלא מדעת שניהם]. ו) וששאלתם הא דהנן ואלו כותבין שמרות של רשות מהו ניהו כך פירש מר ר' ז' [צדוק] יצחק נאון ז"ל איגרות כתב שכותב ריש גלותא לשופט ונותן לו רשות לילך וללמד את ישראל איסור והיתר ולהורות להן דברי תורה ושמו בלשון ארמי פתקא רדיאנותא. ח) וששאלתם החייסין והרצענין שהם עניים ומהפרינסין מעטל יריהם יש להם שיעשו מלאכתן בחולו של מועד או

ה) כגיל וכו' בש"ה ונגיל ונאכל.

ג) ל"ה ככ"י ובש"ס "שנתקוצה בשביעית הורע למוצאי שביעית".

ג) בש"ה ס"י ר"יג, וכענינה נס ס"י קמ"ה וכענינה: ס"י פ"ט וס"י ס"ג והנה דקין זה

נוכח מ"ס שם שאמרו לן מביאין וכו' שאין מוליכין והנה בענין זה הובא בל"ז בשם ר' יצחק הש"י אסור לישול מן הגוי ב"מ נגד והזכר' נס במדני וכו' אש"י ס"ק דבניה.

ד) בש"ה ס"י ר"יג, ובש"ס הירבו שמר אירוסין וכסר פסיקתא שהיא מהנה ובסמ"ק הביאו הב"י בלוח ס"י הקמיה כהן ג"כ שאין לכתוב כחובה מפני שהיא ספר חוב, וכן ראינו בסנהא הנאון ק. ה) זה השלום דברי הש"ס וכו' בש"ה ובכ"י.

ו) בש"ה ס"י ר"יז והובא ג"כ בהלכות ר"יז וכעין ס"י זה אית' נס כנה"ג.

ז) כ"ה בש"ה וכו' ה"יז ונס לפיטו ככ"י ובכמה נדפס ר' יצחק.

ח) בש"ה ס"י רפ"ו ובקצור כרי"ן ה' מ"ה.

לאו. כך ראינו שאם צריכין להתפרנס ממנו באותן ימי חולו של מועד מאוהה מלאכה שעושין מותר להן לעשות (ה) בצנעה וכדומין אנו שאפי' בפרהסיא נמי מותר מפני שבשטורחין ועושין לצורך המועד הן עושין ולצורך יומן שאפילו במחובר לקרקע שהוא. (ג) [המור] אסור אם אין לו מה שיאכל ביה דקתני (מ"ק י"ב:) ואם אין לו מה יאכל קוצר ומעמר ודש וזורה ובורר ומזתן ובלבר שלא ידוש בפירות... (ג) והלכה בסתם משנה דתנן (שם י"ג) מוכרי פירות כסות וכלים מוכרין בצנעה לצורך המועד הציורין והדשושות והגרסות עושין בצנעה לצורך המועד. (ד) ושאלתם הא דתנן אין נושאין נשים במועד דלא כתיב ביה שמחה כלל מותר לישא אשה במועד של פסח או דלמא לא שנא פסח ולא שנא חג כך אנו לומדים מרביתנו ויל שאין נושאין נשים בכל המועדים כולן ובכל ימים טובים ובכל חולו של מועד ולא חלקו חכמים ורביתנו בין פסח לתת הסוכות וכן מנהג בשתי ישיבות ולא שמענו שיש בישראל שנישאין נשים בפסח או בחולו של מועד ופי' שעושה בן בית דין מלקין אותו.

קנ"ו. ר' האיירי (נמרונא. ה) ושאלתם דאין מספדין בראש חדש מהו לומר צירוק הרין. לא שאלתם אם לפני הכמה ואם לאחר הכמה או לאחר שנקבר המת ותנן (שם כ"ה:) נשים במועד מענות אבל לא מטפחות ר' ישמעאל אומר הסוכות למטה מטפחות בראשי חדשים כהנוכה ובפורים מענות ומטפחות ובוה ובוה לא מקוננות ומהו בזה ובוה מועד וראשי חדשים והנוכה ופורים מקוננות ורוקא לפני המת דקתני נקבר המת לא מענות ולא מטפחות וכל שכן שאין מקוננות אי זהו עינוי כולן ענות באחת קינה אחת מדברת וכולן ענות אחריה הלכך צירוק הרין אם עונין כולן כאחד מותר ואם אחד מדבר והכל עונין אחריו אסור. (ו) ושאלתם אין מועד בפני תלמיד חכם וכל שכן הנוכה ופורים כמאן כך אהיל הרוצה לעשות עצמו יחיד עושה תלמיד עושה אי זהו יחיד כל שראוי למנותו פרנס על הציבור הלביר כל ששואלין אותו דבר הלכה בתלמוד ואפי' במסכת בלה (תענית י"ז) והכי קאמרינן (קדושין מ"ט:) על שנת שאני תלמיד אין אומרין כשמעון בן עזאי וכשמעון בן עזאי כל ששואלין אותו דבר הלכה בתלמודו ואמרו ואפי' במסכתא דבלה כיון שמצינו בשני מקומות כך למרנו שתלמיד חכם הנקן זה.

- (ה) כ"ח בש"ח ובכ"י ובכ"ז ובכ"ח בעשרה ללועזי". (ג) כ"ח בש"י ובכ"י.
- (ג) בכ"י ובכ"ח כחז כחן מה שהאמיר בעל ס' הפסקות: ומוב קאמרין אורי ליה כז לר' חננאל וכן אורי ליה דכס ב' בר תני לר' חננאל הלכה מוכר וכוהז כדרכו כדי סכסכו מנחן למדנו כהרעעין והחייסין והטובסין כיון עלדין פיהר לן לעשות מלכחן כחוס"מ משני סהס גריזים. (ד) בש"ח ס' ר"ח ובס' השבטל.
- (ה) ממה שסמך בדים החשו' ל' נפונאלי ור' האיירי גרסא שיש מדיזס אלו שייך לר' נפונאלי ויש סהס לר' האיירי והנה החשו' הדאזנה הוכחה בש"ח ר"ח ובמור ור"ח ס' ה"ח ובכ"ז ס' אכל בש"ח ר' משה וסס דאינו כר' האיירי הזכירה.
- (ו) דין זה הכיח הרמ"ן נראה בקיבור בש"ח ר' משה וגם הרמב"ן הזכירו.

קנת. ר' האי. (ה) וחייבין בית דין לגזור נזירה שלא יהא אדם עושה מלאכה בהולו של מועד אלא על פי ב"ד שלא מסרם הברוב אלא להזיל לומר לך איזה יום אסור ואי זה יום מותר או זה מלאכה אסורה ואי זה מלאכה מותרת.

הלכות חג המצות.

קנט. ר' הילא. (ז) וששאלתם שבת שהלה להיות ערב פסח שנהנו אצלכם לבער בערב שבת משום שנרות והתנים ופרשתם מי שאינו נוהג כזה יתחייב או לאו. כך ראינו שנהלכתא אתם עושין ששבת אסור לבער בה חמץ אבל סבערין אותו סלפני השבת ומניחין דבר קצוב כשיעור סעודה של שהרית שבת ואין מבשלין לאכול בשחרית של שבת לא בין חמים ולא מן קטת כרי שלא יהא צורך להריתו מן הקערות שבין שאין צורך לאכול בהן למנחה אסור להריתן אבל מבטל מין דגים וביצים שאין הקערה צריכה. (ג) [להריתח] ואסור להריתה ולבער חמץ בשבת שכך שנינו (פסחים מ"ט.) ארבעה עשר שהל להיות בשבת כבערין את הכל מלפני השבת ואופה לו מצה מערב שבת וכל שאין עושה כן ומשהה את החמץ בארבעה עשר שהל להיות בשבת עובר משים בל ידאה ובל ימצא ועובר על מצות ביעור ועל דברי הו"ל ותקנתא לבטל בלבו שבין שנכנסה שבת ולא בער אסור לבער בשבת אבל סבטלו בלבו ואסור בהנאתו וכן הלכה.

קס. ר' יהוראי. (ד) והלכתא כל איסורין שבתורה בנותן טעם כר' יוחנן ור' שמעון בן לקיש היוץ מטבל ויין נסך והמץ בזמנו דבסימן כמשהו אסור. **קסא.** ר' נטרונאי. (ה) לענין לתירת חמים בפסח אע"ג דמותר לא מרינן לעמי הארץ.

(ה) ט"ה ס"י רס"ח וס"ב נחוסטו אח"כ דכריס אשר נחזדו מהכ"ל זונן להוספה (ר"ש) ז"ל ק"נ).

(ג) על מל"ג הכתי רבוס לפניו ס"י ר' הילאי הן חמה טנ"ס ר' האי כהג בעין זה חכן חנו רואין כי כשיה ר"ס ז"ג מובאה כל השאלה ואחרים חסופת דעות הגאונים וגם דעה ר' האי והנה כשה"ל הביא ג"כ דעה זאה מ"ל האי והעיד ממנו שכן נמלא גם לגאונים ועיין כשיה ס"י ר"ד ובהע"ט סוף ה' דדיקה בחי"ס ובא"י. והנה הגאונים הראשונים ר' מהר"ל ור' נטרונאי לא כתבו עוד חלי היקון דמטיירין מזון ב' סעודות בחולין ועיין כשהע"ט ובמאור ובמלהמות פסחים ס"ה, ור' הילאי ככר הביא מנהג זה לפניו, ואפשר אס"כ הלכה כר"מ שבענין זה הכל כשי"ס מפני שהביא ראייה מדבריו ור' האי סובר דהלכה כהכמים חך מפני מנהג וחזירות מנהגן לבער קודם השבת ומטיירין מזון ב' סעודות וע"י כשיה ס"ב ומה שנוגע בשלג' אימתי חופין המל"ג. (ג) כ"א כשיה.

(ד) כשיה ס"י רע"ב ובג"ל ס"י מ"ה וע"י ה"ל פסחים ל"א.

(ה) דעות הגאונים בזה הוכחו כרי"ן גיאת ה' פסחים והנה כשה"ג הידו להחיה וככר אסרה ר' סכן ז"ק ור' האי אמר דמכסה מלות ככה חן לזה"ק ולפניו ראינו דגם ר' נטרונאי ח' דאין מורין להדיר וע"י כסור חיי"ס ס"י חגיגה מה שהביא כ"ס הגאונים.

קסב. ר' הילאי. ה) וכלים של גמי או של קנים או של זמורה או של נצרים שהיה בהם הסך אין צדיקין הנעלה ברותחין אלא שוטפן בצונן ומניח בהן מצה ואינו תושש שהללו לא נעשה בהן (ב) בורת ולא דבר שכולעין סמנו ומשום ריהא בעלמא בהרתת מים סניא וכן כלי עור שנשתמשו בהן מרחיח אותן ומשתמשין בהם בפסה ג) אבל כלים של גללים ושל אבנים שנשתמש בהן בחסין אסור להשתמש בהן בפסה ואפילו מגעילין ברותחין אסור להשתמש בהן אלא צריך להסיק עליהן בתנור עד שמלבנן באש וכך אנו עושין.

קסג. רב שר שלום. ד) ושאלתם יכול אדם ליקח קפה מן השוק כשבול הפסה כשעת הדחק ויוצא בו ידו חובת מצה או לא. כך ראינו שבשעת הדחק מותר משום דאחוזקי איסורא לא מתוקינן ויוצא בו ידו חוברת אבל לבתחילה כתיב ושמתם את המצות בעינין שימור מתחלה ועד סוף. ה) וקרירות של כל הטנה כולה בפסה קיימא לן כשמואל דאמר (שם ל.) לא ישברו אלא לישוו להו. ו) [ער] אהר הפסה ועביר בהו במינן ושלא במינן והל' כשמואל דכי אמרינן הל' כרב באיסורי' הוי רשביקא פלוגת' ררב ושמואל בהתמא הכא פסיקא הלכתא דלא כרב דאמר רבי הלכתא חסין בזמנו בין במינו ובין שלא במינו אסור במשהו כרב ושלא בזמנו מותר ומאי ניהו גגן קררות אלו בין במינן בין שלא במינן מותר כרי שמעון.

קסד. ר' שרידא. ז) ואסור לבשל לחולה או להיות בפסה תבשיל של קפה על גבי רותחין אלא אם יאמרו בקיאין ח) שאם יאכלו מצה באין לירי סכנת נפשות ואע"פ שאמרו הו"ל (שם ל"ט:) תלוש שהלכו ברותחין אינו בא לירי חימום ומגלשין על גבי קפה היא ההליטה והרותחין רתוהה עזה הן המוגלשין ולשון גילוש מליגת שער וצמר מן הסלאים וכן הגדיים אין אנו סומכין על זאת לעשות מעשה שאין אנו יודעין איך ישתמר שלא יבוא לירי חימוץ ולא שמעינן בשתי ישיבות מי שהתיר לעשות כן אלא על פי בקיאין שאומרין כי אין לו לזה רפואה אלא בזה ואם אינו אוכל אותו סתתן וצריך שיאכל ביד ואין משיירין סבנו בלום.

ה) דין עי' על הכנס זה דכלי גללים ככלי חרס דמיין הובא עבור אריח ס"י הנ"ח כס' ר' האי' וחולי כל הכהן משמו והנה בכלים העשויים מנחו ומקנה ככר הביא בנ"ח מש' ס' האורה דאין נזיכין הגעלה, ומה שאמר ה"י שאין חוסך שמה נשתמש בו חמץ דוחה ככר הציב גם קרעפיה כן לענין כלי זכוכית והובא' הצי' ככ"י כס"י הג"ל. (ג) אולי ל"ל דוחה.

ג) דין זה הובא כס"י רפ"ג ואם הובא גם דעה ר' יהודה' והוא גם ככס"ג להיזר כלי גללים בהגעלה, ודעה הגאונים לאסור ולהתיר הובאו כ"ה הרי"ך ג', ואם נדסו צ"ח ככס"ג דוחה דגללי.

ד) כס"ה רפ"ג וע"פ ס"י ז"ה והובאה כ"ה הרי"ך כס"ג ר' שר שלום וע"י עבור אריח ס"י הנ"ג. ה) בעיד הרי"ך ג' בהלכותיו דבולתו דאוח' פסיק כשמואל דקאי כ"ה, וז"ס הרי"ך, ובתן אלו דוחין פסקו כ"י כן. ו) כ"ל וכלי ככ"י.

ז) כס"ה ס"י רפ"ג ובשע"פ ס"י ז"י דין זה הובא גם כס"ג ר' האי' כס' ס"י ז"י וכן הובא משמו כ"ה רי"ך ג' וע"י פור אריח ס"י הסי' ח) כ"ה ככ"י וכדס"ס בקיאין אלו כ"ה וכו'.

קסד. ר' נטרונאי. ה) וששאלתם מקום שאין יין מצוי כל עיקר לא בקרוב מקום ולא ברחוק מקום והגיע לילי פסחים כיצד יעשה מצות ר' כוסית הלל והגדה יכול לאמרן על דבש או על שבר תמרים ותאנים או על שאר מיני שזר ואם עבר לילה הראשונה ושני של פסח לאחר מכן יכול לקיים מצות ארבעה כוסות לומר הגדה והלל ולספר יציאת מצרים בדרך שאומרין בשני לילות הללו ויש תשלומין לדבר או אין תשלומין לדבר ואם יש תשלומין לדבר כל שבעה ורו לא או אפילו לאחר שבעה. כך ראינו שדכש וכל מיני שזר אסור לומר שירה עליהם שהלכה זוהתה היא שאין אומרים שירה אלא על היין (בדבות ל"ה) אבל יש תקנה להביא ענבים ויבשות קודם לכן ושורה אותם במים ואומר עליהן שירה והגדה ואם אין תקנה כל עיקר לא יין ולא אף צמקים לשדות במים סודר הלל והגדה על פה מן מה נשתנה עד חלמיש למעינו ביום. ז) והותם ומברך המוציא ולאכול מצה וגומר סעודתו אבל ודאי להשלים מצות ארבעה כוסות כיון שעבר המשה עשר וששה עשר בניסן אין לו תקנה ואין לו תשלומין לעולם ואין צורך לומר לימים רבים ואין לו לפרוע מצות ארבעה כוסות ואם עשה כן אפילו בשבעה עשר בניסן מוציא שם שמים לבטלה הוא והייב מלקות שלא מצוינו שיש תשלומין אלא לקרבן פסח בלבד. ח) [לאנוס] ולטמא ולמי שהיה בדרך רחוקה בלבד אבל מצות ארבעה כוסות והלל והגדה מצותן בזמן ואם עבר זמן עבר. ד) ולעשות מלאכה בערבי פסחים הלכה כר' מאיר דאמר במקום שנתנו לעשות מלאכה בערבי פסחים עד הצות עושין ומקום שלא נתנו לעשות אין עושין.

קסו. ר' יוסף גאון. ה) והרכת' כל שבעה ימי הפסח אין לשתין אלא כשיעור חלה שהוא ארבעים ושלוש ביצים שלא יבוא לירי המין. ו) וששאלתם מי שיש לו אורחין הרבה ואין לו מי שיאפה לו כל הפת מהו שיביא אופה גוי ויאפה פת שלו ויעמוד ישראל על ראשו ויסיק לו את התנור וישראל אינו זו מעל ראשו וישראל הוא לש כל העיסה כולה כשיעור הו"ל מותר או אסור כך ראינו בפסח אסור דלמא פשע ישראל ולא סיים בלישה שפיר וגוי לאו בר חיובא הוא ואתי לירי היסויג אבל בשאר ימות השנה בני קאי ישראל עליה שפיר רמי.

ה) קנה מן החמץ כוכבא כס"ה סי' ק"ז דנדיענד נוסלן יין צמקוס לרי כוסות וקנה מן החמץ לענין דחם חין לו יין סודר ההגדה והלל על הכה כוכבא מס' ר' נטרונאי כבוד חו"ח סי' ספ"ג והנה הדין הראשון כוכבא נס כתיב סי' ל"ה והאחר כס"ה סי' ל"ג כס"ה סי' ו' וכמנינו ה' ספ"ה סי' ל"ג וכמנינו ה' ספ"ה סי' ס"ה וסיפ"ה הגאונים דענה דלנדק קיובא נצמקוס כוכבא כתיבין יואה ר"ה קידוש. ב) כ"ל וכו' כבוד וככו' וכד' כתיב "והחסי". ג) כ"ל ככו'. ד) כס"ה סי' רע"ד.

ה) הוכח ככו"ג. ו) כס"ה סי' רנ"ה, הנה ר' יוסף גאון חסר לחכיל חוהה מנה באשה גוי וישראל ע"ג ובשאלמות חיתא וכן דעה ר' כהן נדק מותר לחכלה כפסח חין חינו יוגא בה בלילה הא' ור' הכ"י חסר דאך מותר לחכלה בעלי מעשה מונעים ע"מך בגאונים המחמירין ואין חולקים ודכריהם הוכחו ככו"ג כתיבין ג' ודכרי ל' הא"י גם כבוד חו"ח סי' ה"ס.

קסז. ר' יהודאי. (ב) והני מאני דקוניא לענין חמץ בפסח ולענין בישולי ניום דהשמישן בחמץ הלכתא כמריכר (ע"ז ל"ג): דבין היורא בין אובמא בין ירוקא בין אית בהו קרמופני בין ליה בהו קרמופני אסור אלמא ככלי חרס דמי אבל לענין יין נסך דהשמישו בצונן הוא הלכתא כרב זביר דהיורא ואובמא שרי ירוקא אסור משום דמצרף ואי אית בהו קרמופני כולוהו אסור.

קסח. רב כהן צדק. (ג) מהו לברך בפסח על שליטה או על פרוסה. צריך לבצוע על פרוסה והיא בתוך שליטה דאמר רב פפא (ברכות ל"ט): הכל מודים בפסח שמניה פרוסה בתוך שליטה וכוצע מאי מעמא להם עוני כתיב אלמא צריך לבצוע על שתיהם.

קסח. ר' נטרונאי. (ג) וששאלתם מי פירות אין מחמיצין כך דאינו דקא אסור רבנן (פסחים מ'). מי פירות אין מחמיצין הלכה היא שאם לש אה העיסה בשמן או כרובש או כיון ולא הפיל בה מים כל עיקר אין צריך שימור ולא שיעור מפני שאין מחמיצין אבל אם הפיל בה מים בשמן או כרובש או כיון ולש בהן את העיסה כמו שלש אותן במים לבר דומה וצריך הבצק שימור וצריך שיעור וצריך שלש נשים להתעסק בו וכן הלכה.

קע. ר' נחשוך. (ד) וששאלתם אשה לא תלוש אלא במים שלנו כיון שמשום חמץ הוא המים הגרופין במהרים להחמיץ אין שינוי בין ליל ראשון לשאר ימות הפסח שהרי איסור חמץ נוהג כל שבעה.

הלכות ראש השנה.

קעא. רב נטרונאי. (ה) והלכתא בראש השנה בשתוקעין לברך לשמוע קול שופר וכן מנהג כל בני ישיבה.

קעב. רב יהודאי. (ו) שופר שנבדק במשהו וסתמו שלא במינו אם מעכב את התקיעה פסול וכי קאמרין אם אינו מעכב את התקיעה כשר במשהו אבל ספי' כנשהייר רובו פסול דעבדין כיתרי לישאני דר' נתן (ראש השנה כ"ז): לחומרא במינו כשר והוא שנשחית בו רובו שלא במינו פסול אפי'ג הנשחית רובו.

(א) גביה ס' רפ"ג ובגמ' ס' ס"ח וכבר העיד רמ"ן אגבגוים פסקו לאסור כל מאני דקוניא והקשה על סה"ג בזה.

(ב) גביה הובאה בשם שאלה קמיהו סוף ס' רפ"ז ובג"י הוא שאלה כמי עמיה.

(ג) גביה ס' רס"ג ועוד ס' ק"ן וס' רפ"ד, והנה דעת ר' נהן דנק הוצרכו כד"ן גיאה ובגמ' ג'.

(ד) גביה רפ"ח ונס ס' רכ"ג כסופה ר' נחמן וביה כמי ונכפלה בש"ס ס' ק' וכענינה איתא ג' כמי י"ח ונס גביה ס' ס' לאסור המנה שגלובה במים בלא לו כחילה ובאית ה' חמץ ס' ק' הביא אכל הגאונים הסכימו ק'.

(ה) בד"ן גיאה רכ"ג ה' ריה הביא בשם ס"ע הנידסא להקוע ולמר שהיא פטוה סופר וכ"כ ר' האי' ע"ל לשמוע קול, וק' נוס' ה' נטרונאי לפנינו, ועל הנוסח, לשמוע בקול' ע"ס ביהקק יתקן, והנה מהני ר"ה ס' ה' הביא בשם ר' האי' לשמוע בקול יע' לקמן ס' קע"א.

(ו) גביה ובג"ל ס' מ"ה ועיין בהלכות רמ"ן גיאה ובספר א"ח ס' תקס"ו.

קעגן רב שרירא. (ב) והלכתא התוקע בזמן שהצבור יושבין ומברך קודם התקיעה הוא התוקע על סדר ברנות כשהם עומדין ואין צריך ברכה ואם נאנם הראשון ולא יכול לתקוע על הברכות ובא אחר לתוקע כיון שברוך הראשון אין השני צריך לברך לפי שאינו מברך אשר קדשנו במצותיו וצונו לתקוע בקול שופר אלא לשמוע בקול שופר וכיון ששמע את הברכה שברוך הראשון מיושב כבר יצא הוא וכל העם ירי ברכה ואין צריך לחזור ולברך (ג).

הלכות צום כפור.

קעגן רב נטרונאי. (א) ושאלתם להטמין תבשיל מערב יום הכפורים למוצאי יום הכפורים למה הוצרך לכך בשלמא להטמין לשבת דקא בעי (ד) מאכל תבשיל אלא למוצאי יום הכפורים. (ה) ויעשה כל צרכיו אבל איסור אין בו והעושה אין מכהין בו ואין מונעין אותו. (ו) ולענין רחיצה כך ראינו שכל רחיצה שאסרו חכמים באכל כולן בשל חטין הן ואבל שחל להיות שלישי שלו ערב יום הכפורים אסור בטבילה בפני שאין אבלות שלו פוקעת אלא בשקיעת החמה וכיון ששקעה חמה חל יום הכפורים ואסור ברחיצה ואפילו בצונן ומבולת יום הכפורים רשות הוא ולא שהיבין ישראל בטבילה אלא נקוה בעלמא. (ז) ושאלתם יום הכפורים שאסור בסיכה מהו לסיך. מבערב. כך ראינו אין צריך לומר סיכה דקיל איסורה אלא אפילו עינויין שענשין קשה ויש בהם כרת אין איסורין אלא עד שיכנס יום הכפורים עצמו הלכך (ח) [המשה] דברים אלו שהן ששה שנאמר בהן עינוי אם עשאן מבעוד יום של השיעוי כולן מותרין ובלבד שיעשה כמו שא' חז"ל (יוסא פ"א:) כל מקום שנאמר שבות מוסיפין מחול על הקרש. קעגן ר' פלטי. (ט) והלכתא כמאן דאמר (שם ע"ה:) הסלך והבלה לא ירחצו את ידיהם וההיה לא תנעול את הסנדל.

קעגן רב כהן צדק. (י) וכו' שמבקש לקנח ביום הכפורים במים אם איסטנים הוא ואין דעתו מיושבת עליו בכל השנה בולה עד שמקנח במים ובל שכן ביום הכפורים שצריך לקנח ולטהר את עצמו ביותר יקנח אבל כל אדם לא שכך אמרו חז"ל (פסחים נ"ד:) אסור ר' אלעזר אסור לאדם שישור אפילו

(א) לפניו רשע ר' שרירא ובש"ה לא נרשע אם הגאון חכן כרי"ן הוציא בשם ר' האי וחז"ל חתימה יצאה. (ב) גם כרי"ן סיים כלן התשובה ובש"ה כהוב עוד שאם לא היה עם בשפה סנדך הראשון וכל לתקוע מבדך בלחם, וקרוי לזה כהוב כרי"ן מפניו דנפשיה.

(ג) הובא כרי"ן ג' ובש"ה' ובמהניג טוב כפור סי' מו ונכחו חז"ה חר"ט והגה ר' עמרם אשר ור' נחמן התיב דכבר ר' נטרונאי לפניו וכן ר' שרי' התיב ופיין בנמו"מ סי' ס"ג חסו גדולה כענין זה. (ד) כרי"ן מיכל תבשילי. (ה) כרי"ן שהוא חול לפה הולך להטמין מפניו יסמך לחז"ל יוסי"ב ויעשה כל צרכיו כו' וע' בנמו"מ.

(ו) בש"ה סי' ע"ה ובש"ן ח"ג מער ד' סי' ג' והוציא בתמים דע"ה.

(ז) בש"ה סי' ע"ז ובש"ק סי' ל"ח. (ח) כלל וכ"ה בנ"ק.

(ט) פסק בהמ"ס והרי"ן העיד דדבנן קשישי סבכו כן ופיין ככ"י בחז"ה סי' הרי"ג.

(י) בש"ה סי' רנ"ה והוצאו דכנדיש בשם גאון כבוד חז"ה סי' הרי"ג.

אצבע קמנה במים בהשעה באב כדרך שאסור לשור ביום הכפורים. ה) והרואה קרו ביום הכפורים חייב למבול בקל וחומר ומה טיט וצואה שאינן אלא מאוס ורוחץ כדרכו מהן שכבת זרע שנאמר בה ואיש כי תצא ממנו ומסמא לא כל שכן שהיב למבול וכן בשאר ימות השנה ימבול משום נקיות ומפני קידוש השם בפני גוים.

קעז. ר' הילאי. ג) וששאלתם יכול אדם ליכנס לבית חדש או לבית שכור בחולו של מועד אם יכול לפנות כליו מבית לבית. כך שנו חז"ל אסור לעשות מלאכה או משא או מהן בחולו של מועד אלא לצורך המועד ומי שמבקש ליכנס לבית חדש לדרור או לבית שכור בחולו של מועד מותר שאינו מלאכה ולא משא ומתן.

הלכות סוכה ולולב והדם וערבה.

קעת. ר' שרירא. ג) וששאלתם מקומנו אין שם סצוי לא לולב ולא הדם ולא אהרוג ואנו שוכרין מי שיביא אורו ממהלך שמונה ימים ואין באותו מקום לולב אלא רבר מועם ומביאין לנו שני לולבין או שלשה ברמים וכשמביאין אותן אנו גובין להן מה שקנו אותן ושכיריהן מכל אחד ואחד ונטלו חזן הכנסת בידו בשעת ההלל ומברך עליו ונוהט לזקנים ומברכין עליו ונטל אותו כל אחד ואחד מיד הברו עד שמברכין עליו כל הקהל יצאו ידי חובתן או לא. ודאי בשאר ימות התג מיום השני והלאה יצאו ידי חובתן באותו לולב אבל ביום ראשון של תג ד) אין אדם יוצא בלולבו של חבירו אלא אם כן נותנו לו במתנה ותגן מלמדין אורו לומר כל מי שיגיע לולבי בידו הרי הוא לו במתנה וכך ראוי שיעשו להיות ה) קונין הלולבין לאחד מן הצבור או שיקח מן סמוט או שיהנו את הרמים ואת השבר לחזן הכנסת במתנה והוא יקנה לעצמו וביום טוב ראשון יתנהו במתנה לאחר מן הזקנים וכל אחד ואחד יתנהו לאחר במתנה עד שיבוא לירי כולן ויצא בו כל אחד ואחד ידי חובתו ובקך אתם יוצאים ידי חובתכם.

קעפ. ר' שר שלום. ו) והנוטל לולב כיון שמברך על נטילת לולב לאלתר מנביתו מוליד ומביא מעלה ומוריד [וכן בהודו ליי'] וכן באנא יי' הושיעה נא ובשני מקומות צריך לנענע אותה בשעה שמברך ואחת בשעת ההלל.

ה) צ"ע שם והספק איח' גם צ"ע.

ג) צ"ע שם מ"ק י"ג. נאמר הפני חס הוא אינו נזק המועד ונראה שהגאון אמר ככל ענין חף מניה אחרים לניה שלו ולא כהדושתמי.

ז) הובא בעור א"ח ס' תרנ"ח ובקצור צ"ע ס' ס"ג.

ד) צ"ע הובא צ"ע: אבל ביום ח' צריך כל אחד לולב שלו וכ"י איח': צריך אדם פ"ה לולב שלו שאינו שולל כדי שיהיה בו ומ"ד אין אדם יוצא בלולבו של חבירו וכו'.

ה) צ"ע ליהיה קצין קונן וכו'.

ו) צ"ע ש"ה, והנה שם נחמנו הדברים וכן נהדו לה' אכן צ"ע אין סלגמא בסוכה

ל"ז. וכל ענין הנינוע פ' צ"ע ש"ה ובמז' א"ח ס' תרנ"ח.

קפ. ר' שרירא. ה) וששאלתם מה הפרש בין מנהג נביאים ליסוד נביאים כך פירושה יסוד נביאים שהקנו לכל ישראל לעשות בן ויסרוהו להם ומנהג נביאים שנהגו לעשות כך מבלי תיקון ויסור.

קפא. ר' נטרונאי. ג) וששאלתם הומם של אתרוג באיזה מקום הוא הוממו וזה הערו שהוא ראשו של אתרוג היכא רעלתה בו חווית אפי' כל רהוא הוה ליה כמנוסר ופסול וזרינא דנטלה. ז) [פסמחו] ביום ראשון פסולה מבאן ואילך בשרה. ד) אנשי מזרח אינן טוענין הדם בשבת ובני ארץ ישראל טוענין הדם בשבת שנאמר ולקחתם לכם אפי' בשבת. פ) והדם של לולב אם יכול לעשותו כולו בן העבות מצוה טן המיבחר ואם אינו מצא אלא שלשה הרסין עבות מסלא אהו בהדס שוטה ושפיר דאמי.

קפב. רב עמרם. ו) ושיעור הדס וערבה שלשה טפחים ושלשה חומשי טפה ההלכתא כר' טרפון דאמר (סוכה ל"ב :) באמה בת חמשה טפחים ולולב חמשה טפחים הדר חומשי טפה לבר מהוציה. ז) וקייסא לן כר' ישבעאל דאמר (שם ל"ד:) שלשה הרסין ושתי ערכות ולולב אחד ואתרוג אחד ואפילו שנים קטומין ואחד שאינו קטום ועכשיו נהגו במקומנו במתיבהא כמה דזוהר שלא לפחות מששים ושמונה ברין ח) [בנין] לולב.

קפג. רב נטרונאי. ט) וששאלתם הי ניהו קינופה והי ניהו נקליטין קינופה ארבעה עמידים מעמידין אותן בארבע י' (פנות) [רפנית] המטה כיון שבתה מונחת בתוך הסוכה ופירם על קינופה שלה שהן נבוהין יותר כעשרה טפחים נעשית כסוכה בתוך סוכה ופסולה אבל נקליטין קבועין הן במטה ושנים הן אחד מבאן ואחד מבאן ואם פירם עליהן סדין דומה לאוהל ואע"פ שקבועין בו כיון שאין נבוהין עשרה טפחין סן המטה בשרה. יא) וששאלתם בותר לפרוש סדין על הסוכה בפני החמה כך ראינו שאסור לעשות בן רהניא בהדיא (שם י"ג) פרש עליה סדין בפני החמה או החתיה מפני הנשר פסולה וכן הלכה.

ה) כשהי' ס"י ס"ז בסוף הס"י ושם שמן ר' שריא והגה י' תמי' אחרת נעמן זה והיא כס כדלג' הס"י וכתי' דאם על זלח' התמי' הראשונה כס כ"ג ו' ספרי'.

ב) כשהי' ס"י ס"י. ג) כ"א סכ. ובנדפס חי'ה "שנימתי".

ד) עיין בחילוף המהנים ס"י ג"א והוכח במהניג סוכה ס"י כ"ב.

ה) כ"ז כדלוי' בן הש"ס, ועיין במהניג לולב ס"י י"ח וס"י י"ט סכ"ז דין דג' עבות מרי נטרונאי ועיין עוד בעטרה.

ו) ס"ה ס"ב ס"ב ס"ב עיין חי'ה לולב ס"י ה' סכ"ז כס רוב הגאונים דנהדס סגי כ"ג טפחים ותי' והלולב כ"ג' ותהלה. ז) כס כ"ט' וכד' "מהלוי" ח) כ"א כ"ט'.

פ) כדלה נרד לפסול ס"ה' גג ונובה י' נקליטין דקביעי ספי הכל תלוי בנובה י' וקנופה דקביעי ספי אם יש להם גג או נבוהין י' פסולה, והגה סהס קנופה י' להן נובה י' וסהס נקליטין אינן נבוהין י' ואחרי דסהס נקליטין אינן נבוהין י' נקטה המהנה דכשרה וכ"ס

האלון, ונקנופה סק י' פסולה, ועי' כדדובי הכשרי' וכדן, ואשכח סוכר הגלון דלף בקנופה הגג אינו מעלה ומוריד והלי' אך בנובה י' וכן הכ"ז היא ס"ה מעובה כ' כ"ג כס הגאונים ועי' ל"מ סס.

י) כ"א כ"י ופ' כ"ט' סוכה י' : וכערך ערך נקל. יא) י"ח ס"ה ס"ה ועי' סס ס"י סכ"א.

(ה) והלכתא כמאן דאמר (שם כ"ה:) התן ושושבינך וכל בני חופה פטורין מן הסוכה. קפ"ד. מד רב צמת. (ג) ולברך לישב בסוכה אעיפ שנכנס אין צריך לברך כיון שאין לה קבועה אלא בישיבה בסעודה בשיש קידוש וכוס וסעודה לפניו סודרין על הכוס דאיתמר (שם ג"ו.) רב אמר סוכה ואח"כ זמן וזמן על כוס של קידוש היום הוא סדרו. (ג) והא דתנן (שם י"ז.) הרהיק את הסינך מן הרפנות שלשה טפחים פסולה ולא כך היא שמעתא. (ד) [לא שיהא סינך גבוה מן הרפנות ג' טפחים] דאם בן קשיא נוד אסיק. (ה) מהיצתא השתא היכא דגבוהה סוכה עשר אמות ודופן תרא מרפנותיה אין גבוה אלא עשרה טפחין רואין אותה כאלו היא דבוקה מן הסכך ואמרינן נוד אסיק מהיצאתה אלא האי טרהיק את הסינך מן הרופן בשוין לדופן כגון שהיה גנה של סוכה ארבע אמות ועשה סינך ארבע אמות הסר שלשה טפחים דומיא דסכך פסול דאוויר פוסל בכיעוט שלשה טפחים סכך פסול פוסל בארבעה כגון בגדים. (ו) או כלים או נכרים שיש בהן רוחב ארבעה טפחים פוסל בארבעה. (ז) והלכתא סיככה בעניצי פשתן פסולה. (ח) בהוצני פשתן כשרה ופירש עניצי פשתן שנגמרה מלאכה ויעשו כמין קליעה לפיכך פסולה דנעשה כמי שסיככה בכלים וברבר המקבל מיסאה הוצני פשתן. (ט) [עקור] שעדיין לא שראום במשרה שרומה לקש בעלמא.

קפ"ה. ד' יוסף גאון. (י) והלכתא סוכה צריכה שתי רפנות בהלכתן ושלישית אפילו טפה וצריכה צורת פתח ואם כפיש ברפנות כסה שהוא מפיש שפיר דאמי אבל בציר מהכי לא.

קפ"ו. ר' נטרונאי. (יא) וששאלתם על הא דתנן (שם ט"ז:) המשלשל רפנות מלמעלה למטה כתנא קמא או כר' יוסי כך דאינו שהלכה בהכמים ואין הלכה כר' יוסי תרא דיתיד ורבים הלכה כרבים ועוד מדאמר רב הסרא אמר אנכי מתצלת ארבעה ומשהו. (יב) מתרת בסוכה משום דופן.

הלכות מגילה וספר תורה.

קפ"ז. רב נטרונאי. (יג) שלית צבור הקורא מגלת אסתר בקהל צריך לסודרה כאותה מפני שהיא כאגרת. אבל בנשיטה אחת אינו צריך לאוסדה אלא עשרת בני המן ועשרת. (יד) הלכך אין מפקינן בין פסוק לפסוק והרשות בידו

- (א) שם בשות. (ב) שיה כפי ועיין מהני סוכה סי' ג' ובא"ח שם סי' ל"א.
- (ג) שיה סי' א"ח והוצא כרי"ן בשם ר' הלוי. (ד) כ"ח כתי ועירא"י שם במשנה.
- (ה) נדפוס אחת, והקנה ע"פ הכ"י. (ו) כתי ובשית, "אובליס". (ז) שם בש"מ.
- (ח) כ"ח כתי ובשית ובד' ק"י, ומשמע דהנו ולא דייק הוצי קרי ליה והנאון לא שפיט ה"י מסיק דמים לקולא ועי' כרי"ף. (ט) כ"ח בשית ובכ"י. (י) בשות סי' א"ח.
- (יא) בשות סי' ט"ז והוצא נ"כ בשם ר' נטרונאי בעימור חקן איהא שם בשם ריע דהלכה כר' יוסי. (יב) כ"ח בש"מ ובכ"י ובש"ס ונדפוס, "מהרה"י.
- (יג) כל החמי' הוצא כשור אר"מ סי' הר"ן מ"ו נהן, חקן נראה שפעה סופר הוא ועל ל"ג (ל"ו נטרונאי) ומשמע הוצאו רוב הדברים בא"ח ה' מגלס סי' י"ח.
- (יד) נעור: הלכך אם מפסיק בין פסוק לפסוק הכרח בידו, ובא"ח: הלכך אם מפסיק בין פסוק לפסוק אין נכך כלום.

ואין בכך כלום ואם מניע נמי נשימה באמצע פסוק אין מחיובין אורו לומר פסוק כולו בנשימה או ואם פסק באמצע הפסוק משום נשימה מותר ואין בכך כלום ושעורו בין פסוק לפסוק בין באמצע פסוק נדי נשימה בלבד. ה) ושור התפר שאמרנו בראש יריעה ובסוף יריעה ואי אפשר לומר באמצע יריעה וכן הלכה. ג) והא דאמר רב (מגלה ה') מגלה בזמנה ביחיד שלא בזמנה בעשרה ורב אסי אמר בין בזמנה ובין שלא בזמנה בעשרה, כך ראינו שאע"פ שאמרנו חז"ל הוה עובדא וחש ליה רב להא דרב אסי הלכה למעשה שלמדנוי הוה, ומנהג בשתי ישיבות כרב שאפי' יהיה קורא אותה בזמנה ומברך עניה לפניה ולאחריה. ג) וששאלתם זמנה ושלא בזמנה איזהו זמנה ארבעה עשר וחמשה עשר ושלא בזמנה אחד עשר ושנים עשר ושלושה עשר ואעפ"י ששנינו מגילה נקראת וכו' (שם ב'.) ההוא תקנתא הוא דקאמרין אבל שמחה לא תהא נהנת אלא בזמנה ארבעה עשר וחמשה עשר ושלא בזמנה אחד עשר ושנים ושלושה עשר. ד) וששאלתם הקורא את המגלה בדרך וקורא בספר תורה או דלמא פושטא כאגרת עד שיקרא את כולה הו יודעין שבשתי ישיבות ובבית רבינו שבבבל ובכל מקומות ישראל בדרך וקורא בספר תורה וכן מנהג. ה) וששאלתם לענין מגלה למאי הלכתא נקראת אגרת ילענין מאי נקראת ספר מה טעם יש בדבר כך פירשו חז"ל (שם י"ט.) נקראת ספר שאם תפירה בפשתן פסולה מפני שהתורה תפארה צריך לתפרן בעדין ושמו. ו) אלעקב בלשון ערביים ומגילה אם תפירה בחוטי פשתן פסולה לקרות בה בצבור ולברך עליה ואם הטיל בכל הפרש בין יריעה ליריעה ששה חבי גדין של עקב בשרה ומהו חבי גדין שלשה בחטין מבנים טהב ומוציאה שלשה פעמים בגיד אעפ"י שתופר את היריעה בחוטי פשתן מכשירות אותה איתן שלשה חבי עקב ובשרה.

ה) טובע מן הא דמגלה י"ע: ועי' בהוס' ס"ג. ולפטר ספי' וממו ליה למוח' הוא הוססה מן הסבוראים כלומר שהלאו חלש הידיעה ופירשו שגלה (ובסוף) לרך הביור ולא בלחזע ועיין סי' למי' סופרים ע"ב הערה כ"ו.

ג) דין זה הובא בשם ר' אחי' בשב"ל חקן בסידור ר"ע פסק דיהיד הקולא לינו מנכך, וכן בבב"ב וכן הובא בשם מק"ה גלוניס בלח"ה מגלה סי' כ"ד ועי' במדכ"י סיק דמגלה סה"ב כן בשם ר"ג ובניק סי' קל"ד פסק ר' מבלס בן ועיין לקמן סי' ק"ז הערה ז'.

ג) כבר כתב הר"ן בסיק דמגלה דים משרשן האי דשלא צמנה יוד הכניסה ודהה דנדיהם וכן ראינו בגמ' ב' בן ולפטר סוף שבינו רב כמלה התקנה דיום הכניסה קרי רב י"א י"ב וי"ג שלא צמנה כיון שהגלוים הראשונים קראוהו בן.

ד) הובא בשב"ל בשם ר' נחח וכן בר"ח בשם ר"ג בן פלמוי ובמהניג מגלה סי' י"ב בשם ר' מקן (אולי ר"ג נכדווא) ומס' ר' נכדוואלי כפור ח"ה סי' הר"ך והובא גם בשם גא' בלח"ה ס' י"ט, חלש שיעות ריע ור' אחי' הובא שם סמוך המגלה כלאגרה.

ה) סי' מבלשין דמגלה י"ע עיין בר"ח ובמדכ"י ופי' הגלוניס חש לבנינו סנריך בג' הפירות כניסה ונתיאס סופו ונראה ועל מה שפי' חבי גדין עיין מה שהביא בלח"ה מגלה סי' י"ד בשם ספר העתיק.

ו) בלי"ט חוסין דקין כעשין מגדין.

קפח. רב עטרם. ה) והא דאמרי' (שם ליב.) מיטב הנלל המטפחת ואל יגלל כפר תורה טעום דאמרי רבנן כל האוחז כפר תורה ערום נקבר ערום אלא נוללו במטפחת שלו.

קפמ. רב האי. נ) ספר תורה המטקד אין קורין בו בצבור ואעפ"י שגדר הנקודות שבו.

קצ. רב נמרונאי. ג) וששאלתם יריעות שלטו וקלף שלנו מעיבדין בסיד בשרות או פסולות כך ראינו קלף כיון שעיבדו לססה אעפ"י שלא עיבדו בצואת הכלבים ובעפצי כשר אבל יריעות צריכות עיבוד לשמן וצריכות עפצי. ד) וששאלתם כמה שימין צריך לעשות בכל דף ודף של ספר תורה, כך ראינו שטעוה כן הובחר לעשות בכל דף ודף ארבעים ושנים שימים ואין לפהות מהן. ושיעור זה נהנו התכמים והסופרים הוריון הראשונים והסמיכותו על טעם ברור ארבעים כנגד ארבעים יום שנתנה תורה בהם ושתיים כנגד שתי הלוחות. ה) וספר תורה שאין בו תגין מותר לקרות בו ואין תגין פוסלין אבל הערשה תגין הרי זה משובת וכל שכן שבע אותיות שצריכות שלשה שלשה תגין ואלו הן שעמנו גן סיכין ואם אין עושה להם תגין אין פסלת. ו) ופתוחות וסתומות יש להן מקומה כל אחת במקומה ואין לשנות ולעשות סתומה פתוחה ופתוחה סתומה. ז) ואזהרות שפרשתם לפני תלמיד הכס ובצבור שכולו תלמיד הבסיס אין אוסרים מה טעם כיון שכל ימיהם עבוקין בהורה ורגילין בה הרי כבר עסוקין בכל מצוה שבתורה וחוכין אותה אבל שאר ישראל כיון שאין רגילין

ה) ונראה כהנאון פירש האי דר' ינאי מופנ מוכס ע"י הא דר' ר' יוסקן שאקור לאחי הכ"ס ערוס אמר ר' ינאי גיב דין זה בגלילה סיה כאל יאחו הכ"ס פרוס כגולל אלא נוללו עם המטפחת ביהד 170 על המטפחת וע"י ס' רש"י ור"ן כזה והנה הנמנים לא הביא הא דר' ינאי ואשכח דסבר כמו הנאון כפי' המישר.

ג) הובא בלשכול וברי ירוחם בשם רב האי וסב הביא קד הלכה דסי' שניקד אין קורין ממך כתיבה יסנה, ואולי היא היחה מקור להאי דמס' סופרים פ"ג ה"א, והטעם דלף אס גדר הנקודות לא יקרא משום דאס כהב כן הסופר לא היה לשמה ממס כשם שנהנה מסיני, ואולי הוי כעין מנוקד ברוט כיון שגנר כל קד ככל סה"ה היה מנוקד עיין כ"י סוד י"ד סימן רע"ד שהביא התשובות למצ"ן ס' רל"ח, ובהשנוה נודע ציבורה מ"ק ס' ע"ד.

ג) כהנ"י גלחון הובאה בלשכול ובסוד י"ד ס' רע"א מסי' ג"כ שדק (קלף) סומקן על הדף דר' משה ג' אין להסיד המענדן בסיד אבל כג"ל (יריעה) צריך עיבוד בעפצים והנה מונח מהשו' שלפנינו שנס' ר' נמרונאי סובר כן. וע"י כהנ"י מגלה י"פ. ועיין מהו' הג' טולא הר"ר א"ח הככבי ס' ס"ג וס' ח"ב ובהו' מגלה י"פ. ובראש ה' סיה.

ד) כס"ה ס' שלג ובס"ר האי כג"ל ס' ד' והובאה גם בלשכול וע"י מס' סופרים ס"ד והערהוהו שס ס' פ"ז. ה) כס"ה ס' שלג והובאה בלשכול ונראה שגם זאת מר' האי שן הובא בשמו ככ"י י"ד ס' רע"ד בהגה"ה. ו) שס ס' שלג והובאה בלשכול.

ז) כהנהג לומר אזרות כגם הכתובים הוא יאן, ר' סעדיה הגב אזרהה הכיכוס כגב רש"י ס"ה משפטים ורי אליה הזק גיטו גל ר' האי חכר גיב אזרהה הובאו כתי' נדה דף י' ואולי הכשו' שלפנינו גיב מר' האי.

לעסוק בתורה מבקשים לומר אזהרה לפניהם כדי שישמעו שש מאות ושלוש עשרה מצוה כולן על סדר כיום נתינתן על הר סיני ויזכרו אותן והיו סררות בלבם ובלשונם. (ח) מגלה דרכיבה בין הכתובים. (ט) לא נפיק בה ירי חובתיה ובל שכן צבור. (י) אמר רב מגלה בזמנה קורין אותה אפילו ביהודי שלא בזמנה בעשרה והילכתא כרב אמי. (י) אין אומרין הלל בפורים מפני שאין אומרין הלל על גס שבתוצה לארץ. (י) ושאלהם מהו למפרע ומהו סיוסין הקורא למפרע כגון שהתחיל בני מרדכי היהודי ואחריו ובל מעשה הקפא. סיוסין כגון שדילג כל פסוק ופסוק מסופו לראשו כגון מדינה ומאה ועשרים ושבע כוש ועד מהו המולך אהשוורש וכן כולה כמו שאמרו רז"ל סרב המקרא ודרשהו ובענין זה נקרא סירוס.

קצא. שאילו מקמי דמר רב יהודאי גאון (ו) מהו לקרות במגלה (שבמציעה) (ז) [שמצויינת] ואמר לא מהבעי.

הלכות תענית ומ' באב.

קצב. רב שר שלום. (ח) ערב השעה באב שחל להיות בשבת שפיר דאמי למיכל בשרא ומשתיה חסרא ואפילו בסעודה. שמפסיק בה דאם בן מה סעלה יש בין שבת לחול ובן הלכה אבל אני אין רגילין בכך. ואף בשבת אין אנו אוכלין בשר ושותין יין. בסעודה מפני כבוד חרבן הבית. (ט) ושאלהם

(ח) חולי ספק הגאון כסתמא דכנייהא שאין קורין ממנו שהבינו ממנה (מגלה י"ט) ללוי שקרא לגוי ר' יהודה וחלי לפניו לזכור, ולא סבירו שאי דפי. שם בש"ס זכור, חולס לא מנינו לחי מן הסוסקס שאמר שם דקיענד ביחד לא ילא ואשכר שפטה מי יא לפנינו וז"ל. והיינו זכור, ע"י זכרה כר"ף ור"ן ועיין במ"ס סוסקס ס"ד ס"א.

(ג) ההלכה אינה מר' שאי שהוא ספק כרנ, וחלי היא מר"ע אחרי שההלכה הלאה היא ממנו ועיין לט"ל סי' קפ"ז הערה ד'. (ג) הובא בשם ר"ע במנהיג מגלה סי' ג"ב וחלי' גם בסידור.

(ד) במנהיג סי' סיוסין שהשמיט סוק וקרא סוק שלאחריו וחלי' קרא הסוק שהשמיט מאוס דמיהו בקורא למפרע, היינו שקרא סוקי המגלה מסוף לראש, והנה האי דהשמיט סוק וקרא סוק שלאחריו וחלי' קרא סוק שהשמיט הוא כרייה' הובאה במגלה י"ח: וחלי' קשה לפרש האי דסיוסין כענין זה, וכ"כ סי' האי דסיוסין, למפרע" וקשה לפרש סוניה למפרע כשסוקים דהיינו מאי הקורא למפרע, לך חולי גם סוניה כ"י למפרע כריכות כמו שכתב הגאון.

(ה) בגיל סי' מ"ה והפנעט שאמר דהוי כמו מתקדח שאסורה, ועיין ב"ש"ס להמניג למה קר"י'ה ד' ש"ס וב"ש"ס למה תלמי' ד' ח.

(ו) כ"א שם ולא הגירסא כמו שהיא לפנינו אשכר ש"י שכתובה במציעה בין הכתובים.

(ז) הובא בשם ר' ש"ס בסור ח"א"ח סי' קק"ג ובסור דייק הכ"י שם חובה "אף" שכתובה גם לפנינו.

(ח) חולי החשו' מר' נכונאי שהובא בה' הרי"ן גי'אח ובראש"י, אכן יש להשיב מר' נכונאי הסור רק ביה' ז' על ר"ה חולס ההב' שפנינו מובאה באריכות בח"י סי' קק"ט וי"ל שהיא מר' גמ' וכ"כ גם במרדכי ר"י יומא וע"כ ר"י ר"ה והגאונים שאסרו להענינה רבו גם

בראש השנה ובשבת שבין ראש השנה ליום הכפורים מותר להתענות בהן או לא טובא מותר להתענות בהן ולומר בהן תחנונים ואם יכולין כל ישראל לעשות כן יעשו וכן מנהג במקומנו. (א) ובערב השעה באב לא יאכל אדם שני הבשילין ולא בשר ולא יין מפני ששהם שני הבשילין דרך כבוד הוא ואסור. (ב) הנורר ביום פלוני צום בחרש פלוני צום (והקיש) (ג) [והניע] בשבת פסור אותו. (ד) כל התעניות ואפי' יום הכפורים מותר לו לאדם למעום מה שצריך למעמו ואין בכך כלום דמי אסור רכנן טועם ואין בכך כלום (ברכות י"ד). לא פליגי ביני תעניות והילכך כל התעניות שוות. (ה) ולענין שיעיר מה שמועמו כך אמרו חז"ל (ברכות י"ד). ר' אמי ור' אסי טעמי עד רביעיתא ופשוטן של דברים שאפילו מכניס להך פ"ו שיעור גביעית למעמו אחר שזוהר שלא יבלע כלום מותר וכן הלכה.

קצ"ג. רב פלמוי. (ו) והלכתא השרוי בשאר העניות טועם יין עד רביעית ובתשעה באב שהוא הענית צבור אינו טועם דאמר שמואל (פסחים נ"ה): אין הענית צבור בבבל אלא התשעה באב בבלר. (ז) ובסנהדרין קהני (תענית י"ב): עברו אלו ולא נענו בית דין נחרין שלש תעניות על הצבור אוכלין ושותין מבעוד יום בהשעה באב לא קשיא כי הניא סתניתין בארץ ישראל דצריכה מי נשמים דכתוב למסר השמים תשתה סים וכו' קאמר שמואל אין תענית צבור בבבל דוקא בבבל. (ח) הו' מתענין ויררו להם נשמים קודם הנץ התסה לא ישליכו אחר הנץ התסה ר' אליעזר אומר קודם חצות לא ישליכו ואחר חצות ישלימו. מעשה שגורו תענית בלור ויררו להן נשמים קודם חצות אמר להם ר' טרפין צאו ואכלו ושתו יצאו ואכלו ובאו בין הערבים ואמרו הלל הגדול.

הלכות מזוזה.

קצ"ד. (ט) והלכתא כל פתח שיש לו פצימין חייב במזוזה חוץ מבית הכסא מפני המנופת והוץ מבית שאן בו ארבע על ארבע אמות שאין ראוי לדירה

דכו עיין ש"ה ס"י ס"ד ובש"ס ס"ה ל' יהודאי ור' יוחס: י"ז ח"ג ובש"ס ובש"ס וכו' חוץ ס"י הקל"ז והקפ"ב.

(א) הלכה כהיא ומסתימה לטון כגאון נראה שני הנשילין גם ממין אחד אסורים מפני שזה דרך כבוד ועיין במנהיג ס' הענין ס"י כ' ובספר חו"מ ס' הקנין מה שהביא בשם ר' האי' וכסם הרי"ן ג'.

(ב) ההלכה נובעת מהאי דתענית י"ב. יחיד שקבל עליו תענית וכו' ולא רעו כהם י"ט הכתובים במגלת העניות והפסוקי היזכרה מריף בחדו' ס"י ל"ז כסם. מלאכה בהשוכה וכו' כגאון שא"ל התרה וכן הניח גם בהמבין כסם מק"ח רבויה וכו' והניחו הלאים כסם דמדי'.

(ג) כ"ל. (ד) כ"ה ס"י שכ"ד כסם ר' אריכה והנה האשכול והכ"ה נסיק דתענית הניח כסם הכ"ה האשכולו לטוסר הכעיסה כ"ה ס"י ועיין באשכול שדראה שיפה ר' האי' ק"ת להק"ר ח"ג לפי' כס"י קנין חוסר ר' שלמוי. (ה) כס ס' שכ"ד.

(ו) עיין באשכול ולעיל ס"י קנין הערכ ו'. (ז) הובא ג"כ באשכול. (ח) הלכה והיא מנהג בהענייה י"ב. (ט) ש"ה ס"י קנין ובאשכול כסם פסקי לגאון.

ואפילו לול פתוח בין בית לעלייה חייב במזוזה. ה) והלכתא מזוזה מצוה להניחה בתחלת שלישי העלוין בטפת הסכוך לרשות הרבים ומצוזה מימין הפתח בכניסה דאמרינן (כנחות ל"ג): ביתך דרך ביאתך מימין. ב) והשוכר בית מנוי בין שעקר בית של נוי הוא ומזוזה חובת הדר הוא אמור לישראל להניח את המזוזה בבית של נוי אלא ישלנה עמו ויוצא שישראל מזהרין בכזוזה ואין הגוי מזהר על מזוזה. ג) שכך שנינו לענין ציצית (שם מ"ג.) אין אדם רשאי למכור מלית מצויצת לננו עד שיתיר ציצותיה וכל שכן מזוזה שהיא קרושה המורה. ד) בי פרזיקי חייב בשתי מזוזות. ה) והלכתא מזוזה שהעמיקה טפה פסולה וכן שנמלה עליה מלבן פסולה וצריך מזוזה אחרת. ו) ושלושה זיינין של שבעה אותיות טעונות שלשה שלשה זיינין בין במפר תורה ובין בתפילין ובין במזוזות ובין בכל כתבי הקדש כל מקום שא"תה מניע אות אחת סאלו שבע עשה להם שלשה זיינין והאותיות שעמנו נץ למה כרי שיראה בשלש זיינין לשלש רוהותיו. ז) והלכתא פרשיות של מזוזות סתומות דאמר ר' הלבו (מנחות ל"א:.) הוינא ליה לרב הונא בריך לה כאחר כלפי שמיא ויעשה פרשיותיה סתומות וכך מנהג בשתי ישיבות. ח) והלכתא בית שיש לה שנים או שלשה פתחים צריך מזוזה בכל פתח ואעפ"י שרניל באחת מהן יותר מכולן. ט) ומזוזה נכתבת על דוכסוסוסם ועל הקלף ועיקר במקום בשר.

קצה. ר' שמעון. י) ומאן דקבע מזוזה כיהיב לברוכי אשר קרשנו במצותיו וצונו לקבוע מזוזה. יא) מזוזה שתלאה במקל פסולה. יב) מזוזה שאינה משרטטת פסולה. יג) בית הרש כיון שנמרו חייב במזוזה. יד) ומזוזה נהנת באנשים ובנשים בגדולים ובקטנים. טו) השוכר בית בחוצה לאדץ והרר בפונרקי בארץ ישראל פסור מן המזוזה שלשים יום.

ה) שם ועיין נכמכ"ס פ"ו כ"י מזוזה ונכמ"ס.

ב) הסעס שכ' הגאון דלסור להיח המזוזה נכיהו של נוי מבוס כזיון מוכח מתוך סירושלמי סוף מגלה האי דהיה בחיל ועל המזוזה מן הסונדק כו' ומתו ועס עיך הסעס דכיון ועיין כ"מ ק"ג.

ג) זה טעם חדש נס לענין ציצית וליטו כש"ס וע"י אר"ה ציצית סי' ל"ה וא"י הי"ס. ד) כ"ל וכדי כי חזי זיקי והוא כש"ס מנחות מ"ג: והכלכה כש"ס. ה) שם כש"ס. ו) שם ועיין מה' סוסי"ס פ"ט והערה שם סי' ב' בענין שפמ"ז נ"ך, והנה נוף הסער הונא כסוף ס' רל"גיה כ"י כש"ס חז"י לנלו"ס ושם כהונ כלחה אלו"ס לריכין להיח ההנן ש' דעמט ע"פ קדמלי ובהרלי ל' של נשך ו' של קדמלי ובהרלי ג' של דנגך ז' של סלרן ואליו לריכין זיינין ולספס יססס ונקוסך למפסח קדמלי ובהרלי ונקוסך וקרהס וע"י כשמושא רכ"ל.

ז) שם כש"ס. ח) שם כש"ס. ט) שם כש"ס וע"י כריף ונכמכ"ס.

י) כל ההלכות כס"י זה מובאה כנהג וכס"י הכבוס סס לרש ק"י והכלכה נמלח נס כש"ס סי' ק"ג. יא) כנה"ג. יב) כנה"ג. יג) כנה"ג וכש"ס סי' ק"ז. יד) כנה"ג וכש"ס. טו) כנה"ג.

קצו. שאלה שנעשה אל ה'יר יעקב דיטרוויש וצ"ל א) על מה שהורו הכמי צדפת לאכול גבינה ג) אחר בסעודה אחר נטילת ידים וקנוה הפה אם הלכה כדבריהם או כדברי הגאון שאוסר. והשיבו לא בתכמה שאלת על זה והלא כתבתי לך שלישים במועצות אהרי רבים להטות ודכו האוסרים ובישיבה של סעלה אין מהלוקת בזה ובולם הורו לאסור.

ג) והשלם מלאכת שמים יפה צרופה מוזקקה שבעהים פה קוסטאנטין רבתי אשר היא תחת ממשלת ארונינו המלך שולטן סלים ירום הודו. ביום ראש חדש אדר שנת המשה אלפים ומאתים ושבעים וששה. הסופר המדפיס, משה בר שמואל פיסילינו ד).

ה) העירני הר"ר שזח"ה שאלה החב"י הונאה בסוף השו' הדרכ"ז ח"ה כ"ס ר' יעקב ממרויש (Marvège) וכן נ"ך להגיה כאן. וע' ח"ה ס' קע"ג הונאו הדברים כצ"י לוי"ד ס' ס"ט וא"ז ח"ה ס' ה"ה והנרמזים הלכו אחרי שיטת ר' יהודאי ור"ה להחיר. ג) נ"ך למחוק היבט אחר. ג) בדפוס כחוב כן. ד) אמר המדפיס יואל הכהן מיללער; כהרי זה הספר להוציא שנית לאור לא היה עדין בידי לא מחזור וויכחי ולא כל כה"מ האלף הרביעי הולדסהיימער להשנות החשובות.

תְּקוּנִים .

בהקדמה :

- ס"י נג   ס"י נד   ס"י נו   ס"י סה   ס"י צה   ס"י קיז   ס"י קכו   ס"י קלה   ס"י קמה   ס"י קמט   ס"י קנא   ס"י קנד   ס"י קסו
 (דף לד') ליל לריד להודיעו שכבר ידוע
 ששניהם שוחטין ביום א'.
 כהערה ב) ליל ועיי' בראש שניה.
 כהערה ז) כשורה שלפני האחרונה ליל שחין
 בהקשקים.
 כהערה י) ליל בשנה"ל הולאת ריש כוזב
 ק"י ריע. ובענין טעשה ולא מן העשו ע"י
 לקמן ק"י ע"ג.
 (דף נה הערה ב) ליל וכ"י בשנה"ל הולאת
 ריש כוזב ק"י ק"ה.
 כהערה (ראשיה דף ק"ב) ליל ובשנה"ל הולאת
 ריש כוזב ק"י ט"ז.
 כהערה ה) ליל בשנה"ל הולאת הריש כיבר
 ק"י ק"ג.
 כהערה ד) ליל מראה עיקריה.
 הולאת כנה"ג הולאת הריש הילדקה"מ
 ה"י פסק דף ק"מ.
 כהערה ז) ליל בשנה"ל הולאת הריש כוזב
 ק"י רמ"ז בשם גלון.
 כהערה ה) ליל בשנה"ל הולאת הריש כוזב
 ק"י ר"ס ועיי' כה"ג הולאת הריש הילדק"מ
 היימר דף קע"ג. ק"ה וק"מ.
 כהערה ג) עיי' כה"ג שם דף קמ"ב.
 כהערה ו) ליל וכ"א בשאלהות.

עמוד	2	סוה	11	סחה נמצא	ליל נמצאו.
			27	כתובים	כתובות.
			28	ראשין	ראשין.
			33	שהספר	שהסדר.
	3		24	הלכות	מהלכות.
			31	מהדפוס	מהדפיס.
	4		11	יבוס	ויבוס.
			14	ראשון	הראשון.
	5		8	תשוב	התשובה.
			11	נוסחתו	נוסחתנו.
	8		14	זוהר	וזוהר.
			20	דבצר	דבציר.

- ס"י ז   ס"י כו   ס"י מה   ס"י כו
 ליל כיון שאסור מן הסוה.
 הערה ו) שייכה לדף כ"ג סוה א' להא
 ריין נקן לסור ולאסר כ"ש.
 ליל כיון שהדיה ומנה ועיי' בראש פ' כל
 הכשר כהא דשרוי ממתינת שני הרי"ף.
 (דף ל"ב) כליל כהערה : א) כ"א גם כנה"ג.
 כשנה"ל (הולאת ריש כוזב) ה"י י"ע